

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Popis poskytovaných sociálních služeb v SO ORP Kralovice

Zpracovatel:

Centrum pro komunitní práci západní Čechy

Americká 29, 301 38 Plzeň

Plzeň 2021

Obsah

1. ÚVOD.....	3
2. CÍLE POPISU	3
3. SBĚR A ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ DAT	4
4. PŘEHLED SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ	5
4.1. DRUHY A FORMY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	6
4.2. TYPY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	8
4.3. CÍLOVÉ SKUPINY POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	9
4.4. KAPACITA, VYUŽITÍ A DOSTUPNOST SOCIÁLNÍCH SLUŽEB.....	12
4.5. DOMY S PEČOVATELSKOU SLUŽBOU NA KRALOVICKU	18
4.6. NÁVAZNÉ A DOPROVODNÉ SLUŽBY NA KRALOVICKU.....	18
5. DETEKOVANÉ PROBLÉMY A CHYBĚJÍCÍ SOCIÁLNÍ SLUŽBY	19
5.1. NEJČASTĚJŠÍ PROBLÉMOVÉ JEVY V OBCÍCH.....	19
5.2. CHYBĚJÍCÍ SOCIÁLNÍ A JINÉ SLUŽBY A NEDOSTATKY VE STÁVAJÍCÍCH SLUŽBÁCH.....	24
5.3. SITUACE BĚHEM PANDEMIE COVID-19	26
6. PLÁNY OBCÍ A POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V SOCIÁLNÍ OBLASTI	27
7. PŘÍLOHY.....	30
8. SEZNAM ZKRATEK	34
9. SEZNAM ZDROJŮ.....	34

1. Úvod

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu „Realizace komunitního plánování sociálních služeb na Kralovicku“ (dále jen projekt), který je realizován v letech 2020 až 2022 na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Kralovice (dále jen SO ORP Kralovice nebo Kralovicko) a zaměřuje se na **popis aktuální situace v poskytovaných sociálních službách a službách sociálního charakteru na daném území.**

Dokument je vytvořen v úvodní analyticko-popisné fázi procesu komunitního plánování sociálních služeb (dále jen KPSS) a spolu s dalšími dokumenty (základní sociodemografický popis území a popisu zdrojů systému sociálních služeb) utváří jeden celek, který je oporou procesu KPSS.

Popis poskytovaných sociálních služeb se zaměřuje na identifikaci jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb v řešeném území (dále jen poskytovatelé), jimi poskytovaných sociálních služeb a současně se snaží reflektovat základní problematická místa stávajícího systému sociálních služeb. Popis doplňují tzv. doprovodné služby sociálního charakteru, které jsou v mnoha případech nezbytné pro řešení nepříznivých sociálních situací osob z daného území.

KPSS představuje metodu k zajištění a rozvoji efektivní sítě sociálních služeb, prostřednictvím které je v řešeném území poskytována účinná pomoc a podpora občanům, kteří se ocitají v nepříznivé životní situaci. Zpracovatelem projektu KPSS pro SO ORP Kralovice je organizace Centrum pro komunitní práci západní Čechy v partnerství s městem Kralovice.

Proces KPSS je otevřený a vzhledem k proměnlivosti sociální situace i množství subjektů působících v sociální oblasti jsou všechna setkání a jednání (zejména pracovní skupiny) otevřena pro další podněty a problémy, které může do procesu KPSS kdokoli a kdykoli v průběhu plánování přinést. Pokud by se tedy nějaký zásadní nedostatek či problém regionu nezohlednil v rámci úvodních popisujících dokumentů, neznamená to nutně, že se daný problém nebude při KPSS řešit. Dokumenty slouží pouze jako komplexní podklad pro další diskuze a jednání.

2. Cíle popisu

Hlavním cílem bylo kvalitativní zhodnocení aktuálního stavu sociálních služeb na území SO ORP Kralovice, a to prostřednictvím identifikace již poskytovaných sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách¹ (dále jen zákon), jejich poskytovatelů a organizací poskytujících služby související tzv. doprovodné služby či následné služby.

Dalším cílem popisu bylo vytvoření přehledu, který bude obsahovat:

- (1) základní údaje o poskytovatelích (sídlo, kontaktní údaje, právní formu)
- (2) zaměření činnosti (typy poskytovaných služeb a jejich popis)
- (3) cílovou skupinu uživatelů služeb

¹ [zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách](#) v aktuálním znění od 1. 7. 2019

(4) údaje o kapacitě a využití sociálních služeb

(5) identifikaci problematických oblastí při poskytování sociálních služeb

(6) nedostatky stávajícího systému sociálních služeb

3. Sběr a způsob zpracování dat

Sběr dat pro popis poskytovaných sociálních služeb byl proveden prostřednictvím dotazníkových šetření a rozhovorů s poskytovateli, sociálními odbory POÚ Kralovice, Plasy a Manětín, zástupci obcí SO ORP Kralovice a s dalšími institucemi sociálního charakteru.

Výchozí informace o poskytovatelích, kteří na Kralovicku působí, byly získány z Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV ČR² (dále jen Registr). Do popisu byli, za účelem získání podrobných dat, přímo vybráni 4 poskytovatelé, kteří na daném území mají své sídlo nebo pobočku. Tento seznam byl dále referenčním výběrem doplněn o poskytovatele, kteří dle registru působí v regionu terénní formou a jejichž aktivní působnost byla v rozhovorech či dotaznících na Kralovicku zmiňována.

Dotazníky byly připraveny ve dvou variantách podle typu vybrané skupiny respondentů:

(1) pro poskytovatele, kteří mají v řešeném území sídlo, kancelář či pobočku (celkem 4)

(2) pro starosty obcí na území SO ORP Kralovice (celkem 44)

Všechny dotazníky byly rozeslány v elektronické podobě v průběhu měsíce května 2020, pro poskytovatele služeb byly dotazníky částečně vyplněny z údajů z registru. Z dotazníků zaslaných zástupcům všech 44 obcí na území SO ORP Kralovice se jich ke zpracování vrátilo 41, a to buď přímo od zástupců obcí, nebo byly vyplněny až při rozhovoru. Návratnost dotazníků určených poskytovatelům byla 100 %. Údaje do dotazníků byly v průběhu rozhovorů doplňovány o informace, které nebyly zcela jednoznačné nebo nebyly vyplněny vůbec.

Na dotazníkové šetření navazovaly v průběhu měsíců květen 2020 až únor 2021 polostrukturované rozhovory s poskytovateli, kteří v řešeném území sídlí nebo zde mají zařízení či pobočku, dále s pracovníci sociálních odborů jednotlivých POÚ, s pracovníci úřadu práce, se zástupci 37 obcí Kralovicka a s dalšími vybranými poskytovateli, kteří, dle sdělení dotazovaných, aktivně na Kralovicku působí. Přepisy rozhovorů byly následně zpracovány metodou tematické analýzy.

Poskytovatelé, kteří v řešeném území mohou své služby poskytovat, ale jejich aktivní působnost nebyla v průběhu analytického procesu zjištěna, nebyli sice do popisu sociálních služeb zahrnuti, ale jejich účast na KPSS tímto není vyloučena, a do plánování sociálních služeb se mohou zapojit v průběhu jeho procesu.

² Registr byl k datu vyhledávání k dispozici ve dvou verzích: starší verze Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV ČR (http://iregistr.mpsv.cz/socreg/vitejte.fw.do?SUBSESSION_ID=1613639393088_5) a novější verze Registru poskytovatelů služeb Portálu MPSV ČR (<https://www.mpsv.cz/registr-poskytovatelu-sluzeb>). Tyto registry při zadání stejných parametrů pro vyhledávání poskytovaly odlišné přehledy sociálních služeb i jejich poskytovatelů. Vyhledat pouze území SO ORP Kralovice není v registrech umožněno. Informace byly vybrány průřezem obou registrů.

4. Přehled sociálních služeb v řešeném území

Přehled poskytovatelů, včetně jejich právní formy, kteří byli ke květnu 2020 uvedeni v Registru, a kteří na území SO ORP Kralovice působí, je uveden v tabulce 1.

Kromě zde uvedených poskytovatelů sociálních služeb mohou klienti využívat sociální služby jiných poskytovatelů, kteří mají u MPSV ČR registrovanou působnost v rámci celého Plzeňského kraje nebo v rámci ČR. Mezi tyto sociální služby patří např. odborné sociální poradenství³, osobní asistence, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, terénní programy, raná péče, krizová pomoc, telefonická krizová pomoc, intervenční centrum, odborné sociální poradenství pro specifické cílové skupiny osob jako např. pro cizince, osoby se sluchovým postižením a jiné další. Přehled všech sociálních služeb dostupných v Plzeňském kraji je k dispozici v katalogu poskytovatelů v Plzeňském kraji⁴ a jejich plný výčet potom v Registru.

Tabulka 1. Sociální služby poskytované v řešeném území

Sociální služba			Poskytovatel	
Druh	Forma	Typ	Název a sídlo poskytovatele (právní forma)	Název a adresa zařízení nebo středisek poskytovatele (identifikátor služby), kontakt
Služba sociální péče	Pobytová	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	Dům sociální péče Kralovice, příspěvková organizace Plzeňská tř. 345, 331 41 Kralovice (331 - Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem)	Dům sociální péče Kralovice, příspěvková organizace (6973797) Plzeňská tř. 345, 331 41 Kralovice Telefon: 373 301 111 E-mail: podatelna@dspkralovice.cz Web: http://www.dspkralovice.cz
		Domovy se zvláštním režimem		Dům sociální péče Kralovice, příspěvková organizace (2792479) Plzeňská tř. 345, 331 41 Kralovice Telefon: 373 301 111 E-mail: podatelna@dspkralovice.cz Web: http://www.dspkralovice.cz
	Terénní	Pečovatelská služba	Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov Partyzánská 519, 330 33 Město Touškov (331 - Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem)	Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov (2870160) – střediska: • Kralovicko – Plzeňská 157, 330 41 Kralovice • Manětínsko – Manětín 221,331 62 Manětín • Žihelsko – Žihle 366, 331 56 Žihle Telefon: 377 921 253 E-mail: ps@pecovatelskaslužba.cz Web: www.pecovatelskaslužba.cz
			Město Kaznějov Ke Škále 220, 331 51 Kaznějov (801 – Obec)	Dům s pečovatelskou službou, domácnosti potřebných občanů (1235696) U Viaduktu 577, 331 51 Kaznějov Telefon: 373 332 163 E-mail: urad@kaznejov.cz Web: www.kaznejov.cz
			Město Plasy Plzeňská 285, 331 01 Plasy (801 – Obec)	Pečovatelská služba Plasy (6145187) Potoční 546, 331 01 Plasy Telefon: 373 322 067 E-mail: posta@mestoplasy.cz Web: http://www.plasy.cz

³ Dluhové poradenství poskytuje v regionu mimo režim sociálních služeb Člověk v tísni, a to jak ambulantně, v kanceláři v Kralovicích, tak terénně občanům celého regionu.

⁴ https://socialnisluzby.plzensky-kraj.cz/Uploads/Files/0cvxepr3_d3b.pdf

		Osobní asistence	Hewer, z.s. Černokostecká 2020/20, Praha 10- Strašnice, 100 00 Praha 10 (706 – Spolek)	HEWER – osobní asistence pro Plzeňský kraj (4080666) Guldenerova 485/3, Plzeň 2-Slovany, Východní Předměstí, 326 00 Plzeň 26 Telefon: 736 505 558 E-mail: plzensko@hewer.cz Web: www.osobniasistent.cz
Služby sociální prevence	Terénní	Raná péče	Raná péče Kuk, z.ú. Tomanova 2645/5, Plzeň 3-Jižní Předměstí, 301 00 Plzeň 1 (161 – Ústav)	Raná péče Kuk, z.ú. Tomanova 2645/5, Plzeň 3-Jižní Předměstí, 301 00 Plzeň 1 Telefon: 377 420 035 E-mail: plzen@ranapece.eu Web: www.ranapecekuk.eu
		Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Diakonie ČCE – středisko Západní Čechy Prokopova 207/25, Plzeň 3-Jižní Předměstí, 301 00 Plzeň 1 (721 - Církev a náboženské společnosti)	Archa pro rodiny s dětmi (8798396) Prokopova 397/17, Plzeň 3-Jižní Předměstí, 301 00 Plzeň 1 Telefon: 733 614 645 E-mail: archa@diakoniezapad.cz Web: https://www.diakoniezapad.cz/
		Sociální rehabilitace	Ledovec, z. s. Ledce 1, 330 14 Ledce u Plzně (706 – Spolek)	Poradenské centrum Ledovec (3131189) Karoliny Světlé 463/13, Plzeň 1-Severní Předměstí, 323 00 Plzeň 23 Telefon: 776 100 101 E-mail: sr@ledovec.cz Web: https://www.ledovec.cz

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV ČR; Dotazníkové šetření 2020

4.1. Druhy a formy sociálních služeb

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách dělí sociální služby **podle druhu na sociální poradenství⁵, služby sociální péče⁶ a služby sociální prevence⁷.**

Sociální poradenství zahrnuje odborné sociální poradenství a základní sociální poradenství, kdy základní sociální poradenství je součástí každé sociální služby a klientům je poskytováno zdarma. Na území SO ORP Kralovice se nenachází žádná ambulance poskytující odborné sociální poradenství a v rámci šetření nebylo zjištěno aktuální poskytování této služby terénní formou. Občané Kralovicka mohou využít odborné sociální poradenství v terénní formě u poskytovatelů s celokrajskou působností (např. Člověk v tísni, o.p.s.; Diecézní charita Plzeň; Domov – plzeňská hospicová péče, z. ú.; Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR aj.). Mimo režim sociálních služeb v regionu poskytuje Člověk v tísni dluhové poradenství, a to jak ambulantně, v kanceláři v Kralovicích, tak terénně občanům celého regionu.

Služby sociální péče, které napomáhají osobám zajistit jejich fyzickou i psychickou soběstačnost, jsou zastoupeny v řešeném území 3 typy sociálních služeb (domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy se zvláštním režimem, osobní asistence a nejrozšířenější pečovatelská služba). Tyto služby poskytují 4 poskytovatelé – Dům sociální péče Kralovice, příspěvková organizace; Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov; Město Plasy; Město Kaznějov. A kromě těchto poskytovatelů v regionu také působí služba s celokrajskou působností – osobní asistence Hewer, z. s.

⁵ §37 zákona č. 108/2006 Sb.

⁶ §38 zákona č. 108/2006 Sb.

⁷ §53 zákona č. 108/2006 Sb.

Služby sociální prevence, které napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob a pomáhají překonat obtížné životní situace, zastupují na Kralovicku 3 typy sociálních služeb (raná péče, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a sociální rehabilitace). Tyto služby poskytují terénní formou v řešeném území 3 poskytovatelé (Raná péče Kuk, z.ú.; Diakonie ČCE – středisko Západní Čechy; Ledovec, z.s.), kteří za uživateli služby dojíždí.

Přehled druhů sociálních služeb a jejich zastoupení jednotlivými poskytovateli na území SO ORP Kralovice je uveden v grafu 1.

Graf 1. Druhy sociálních služeb poskytovaných na území SO ORP Kralovice

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb; Dotazníkové šetření 2020

Podle formy poskytování se sociální služby dále dělí na **pobytové, ambulantní a terénní**⁸. Pobytové služby jsou spojené s ubytováním v zařízení sociálních služeb (domovy pro seniory, domovy pro osoby se zdravotním postižením aj.), ambulantní služby jsou poskytovány v zařízení sociálních služeb a osoby za nimi dochází (např. poradny, centra denních služeb aj.), terénní služby jsou poskytovány v přirozeném sociálním prostředí osob (např. v místě bydliště osob). Některé sociální služby, jako např. odborné sociální poradenství, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociální rehabilitace aj. mohou být poskytovány v kombinaci více forem poskytování.

Pobytovou formou jsou přímo ve městě Kralovice realizovány 2 sociální služby (domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy se zvláštním režimem) jedním poskytovatelem (Dům sociální péče Kralovice, příspěvková organizace). Služby mohou v zařízení využívat také obyvatelé jiných území než pouze z SO ORP Kralovice.

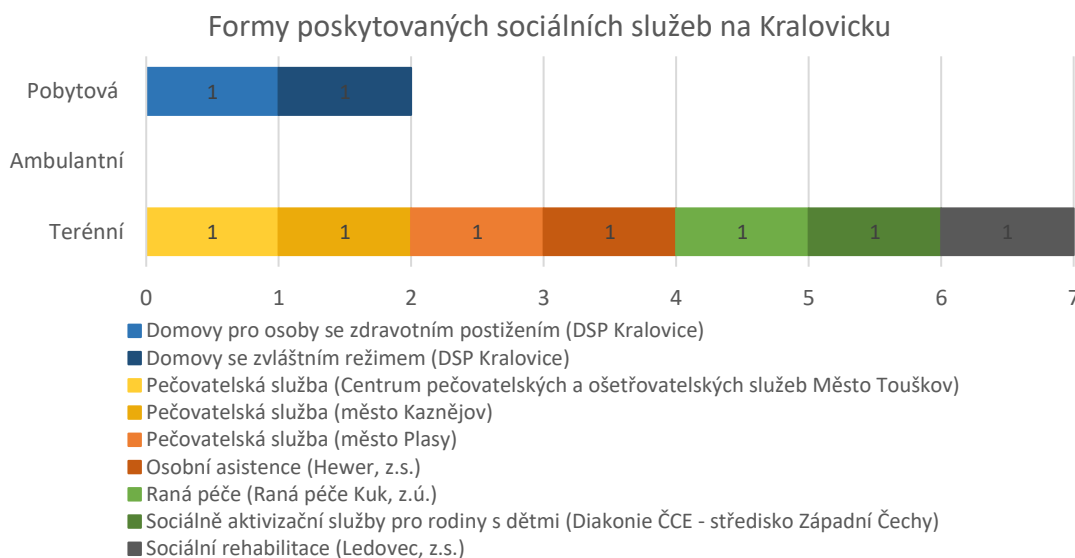
Ambulantní formou není přímo na území SO ORP Kralovice žádná sociální služba poskytována. Poskytovatelé, kteří v řešeném území své služby nabízí terénní formou, mají ambulantní střediska svých služeb např. ve městě Plzni, v Leducích u Plzně a na jiných místech.

⁸ [§33 zákona č. 108/2006 Sb.](#)

Terénní formou je na Kralovicku poskytováno celkem 5 typů sociálních služeb (osobní asistence, pečovatelská služba, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, raná péče a sociální rehabilitace) prostřednictvím 7 poskytovatelů. Terénně může být na území SO ORP Kralovice poskytována řada dalších sociálních služeb s celokrajskou nebo celorepublikovou působností, jejich aktivní působnost ale nebyla na Kralovicku v rámci šetření zjištěna.

Rozdělení sociálních služeb na Kralovicku podle formy poskytování je zobrazeno v grafu 2.

Graf 2. Formy sociálních služeb poskytovaných na území SO ORP Kralovice

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb; Dotazníkové šetření 2020

4.2. Typy sociálních služeb

Zákon o sociálních službách č. 108/2006 Sb. definuje celkem 33 typů sociálních služeb, které je možné na území ČR poskytovat a které lze využívat. Jejich výčet se stručným popisem a zastoupením na území SO ORP Kralovice je uveden v příloze 1.

Celkem je na Kralovicku přímo zastoupeno 7 typů sociálních služeb v terénní nebo pobytové formě, tj. 21 % z celkové možné nabídky sociálních služeb. Na Kralovicku mohou být také terénně poskytovány další sociální služby, které působí v rámci celého Plzeňského kraje nebo ve více krajích ČR, které Registr pro část řešeného území ORP Kralovice nebo okres Plzeň-sever přímo nedokáže vyjmenovat.

Níže je uveden přehled typů sociálních služeb, které jsou poskytovány přímo na Kralovicku:

Domovy pro osoby se zdravotním postižením zajišťují pobytovou formou služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, a jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Tento typ služby je přímo v Kralovicích poskytován 1 poskytovatelem (Dům sociální péče Kralovice, příspěvková organizace).

Domovy se zvláštním režimem jsou pobytová sociální služba, která je určena osobám se sníženou soběstačností z důvodu chronického duševního onemocnění, závislosti na návykových látkách, osobám se stařeckou, Alzheimerovou nebo ostatními typy demencí,

kdy stav těchto osob vyžaduje pravidelnou a nepřetržitou pomoc druhé fyzické osoby. Tento typ služby je přímo v Kralovicích poskytován 1 poskytovatelem (Dům sociální péče Kralovice, příspěvková organizace).

Osobní asistence je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje bez časového omezení, v přirozeném sociálním prostředí osob a při činnostech, které osoba potřebuje. V řešeném území poskytuje osobní asistenci 1 poskytovatel (Hewer, z.s.), který působí v Plzni a na území Plzeňského kraje.

Pečovatelská služba je terénní nebo ambulantní sociální služba určená osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění či zdravotního postižení, ale také rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc druhé osoby. V řešeném území je poskytována terénní formou v domácnostech uživatelů služby 3 poskytovateli (město Plasy, město Kaznějov a Centrum pečovatelských a ošetrovatelských služeb Město Touškov). Ambulantní forma služby není na Kralovicku poskytována.

Raná péče je terénní služba (příp. doplněná ambulantní formou služby) poskytovaná dítěti a rodičům dítěte ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu. Služba je zaměřena na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby. Službu na Kralovicku poskytuje 1 poskytovatel (Raná péče Kuk, z.ú.)

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jsou ambulantní nebo terénní služby poskytované rodinám s dítětem nebo dětmi zasaženými krizovou sociální situací, kterou rodina není schopna překonat vlastními silami, a kvůli které je ohrožen zdravý vývoj dítěte. V řešeném území tuto službu poskytuje 1 poskytovatel (Diakonie ČCE – středisko západní Čechy).

Sociální rehabilitace je ambulantní, terénní nebo pobytová služba sociální prevence, která souborem činností směřuje k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob s chronickým duševním onemocněním. Sociální rehabilitaci terénní formou v řešeném území zajišťuje 1 poskytovatel, ambulantně je poskytována mimo území Kralovicka (Ledovec, z.s.).

4.3. Cílové skupiny poskytovaných sociálních služeb

Zaměření poskytovatelů dle cílových skupin vychází z typologie Ministerstva práce a sociálních věcí ČR určené pro registraci sociálních služeb.

V řešeném území jsou sociální služby poskytovány celkem pro **14 cílových skupin**. Nejvíce poskytovatelů se věnuje osobám se zdravotním postižením (5), seniorům (4) a osobám s tělesným postižením (4) v rámci služeb sociální péče.

Tabulka 2 a graf 3 nabízí přehled cílových skupin, na které jsou zaměřeny sociální služby poskytované v řešeném území, a to včetně jejich věkových kategorií.

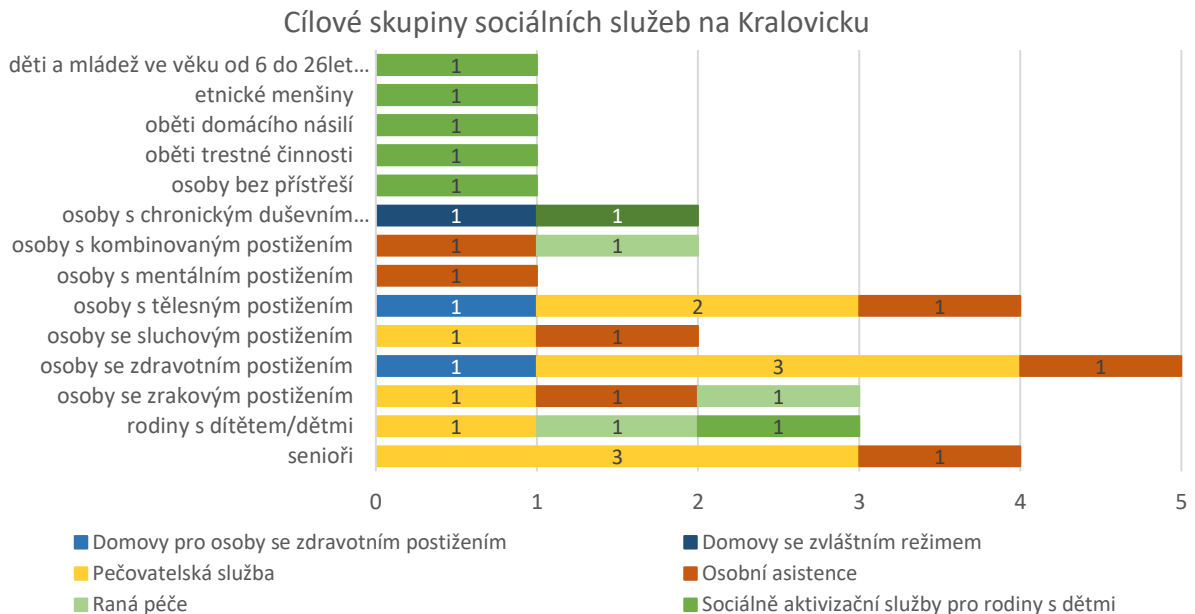
Tabulka 2. Cílové skupiny sociálních služeb v SO ORP Kralovice

Sociální služba	Cílová skupina	Věková kategorie	Poskytovatel	Forma ⁹
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	Osoby se zdravotním postižením	40 let +	DSP Kralovice, p.o.	P
	Osoby s tělesným postižením			
Domovy se zvláštním režimem	Osoby s chronickým duševním onemocněním	65 let +	DSP Kralovice, p.o.	P
Pečovatelská služba	Osoby s tělesným postižením	do 4 let, 27 let +	CPOS M. Touškov	T
		19 let +	Město Kaznějov	T
	Osoby se sluchovým postižením	19 let +	Město Kaznějov	T
	Osoby se zdravotním postižením	do 4 let, 27 let +	CPOS M. Touškov	T
		19 let +	Město Kaznějov	T
		50 let +	Město Plasy	T
	Osoby se zrakovým postižením	19 let +	Město Kaznějov	T
	Rodiny s dítětem/děťmi	do 4 let, 27 let +	CPOS M. Touškov	T
	Senioři	do 4 let, 27 let +	CPOS M. Touškov	T
		19 let +	Město Kaznějov	T
50 let +		Město Plasy	T	
Osobní asistence	Osoby s kombinovaným postižením	od 1 roku	Hewer, z.s.	T
	Osoby s mentálním postižením			
	Osoby s tělesným postižením			
	Osoby se sluchovým postižením			
	Osoby se zdravotním postižením			
	Osoby se zrakovým postižením			
	Senioři			
Raná péče	Osoby s kombinovaným postižením	děti do 7 let	Raná péče Kuk, z.ú.	T
	Osoby se zrakovým postižením			
	Rodiny s dítětem/děťmi			
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy	Bez omezení věku	Diakonie ČCE – středisko Západní Čechy	T
	Etnické menšiny			
	Oběti domácího násilí			
	Oběti trestné činnosti			
	Osoby bez přístřeší			
	Rodiny s dítětem/děťmi			
Sociální rehabilitace	Osoby s chronickým duševním onemocněním	16 let +	Ledovec, z. s.	T

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV ČR; Dotazníkové šetření 2020.

⁹ Formy sociálních služeb: P – pobytová, A – ambulantní, T – terénní

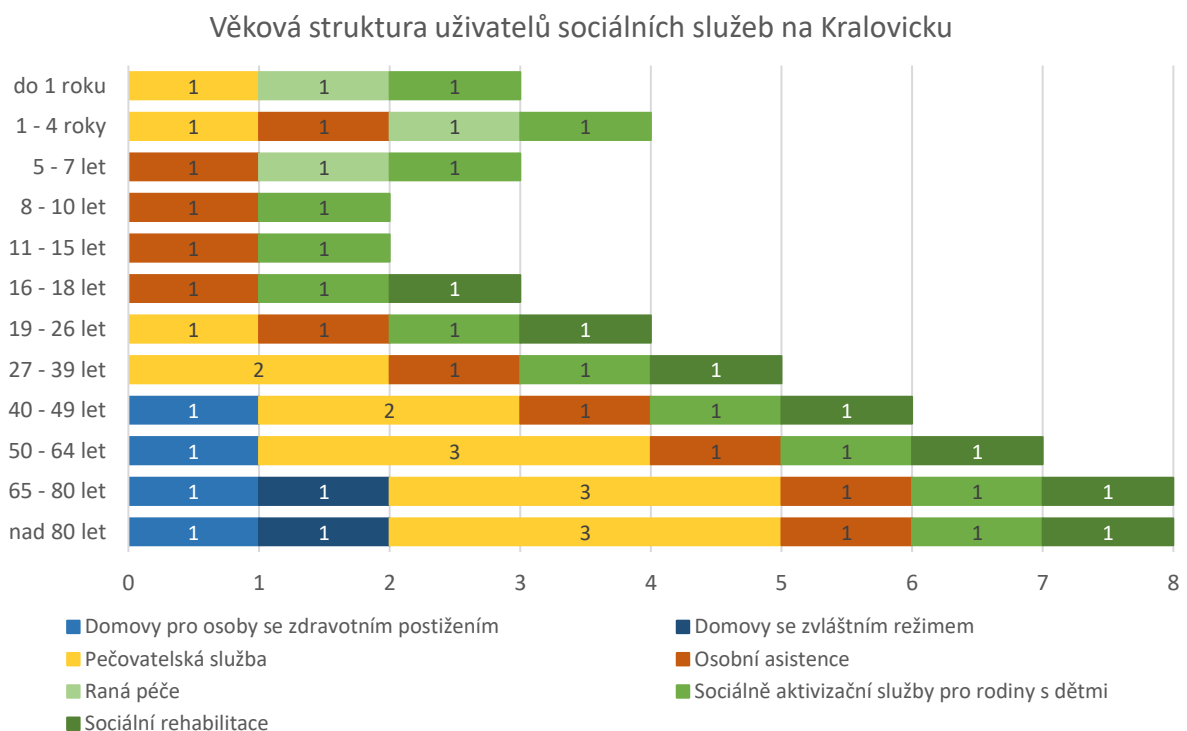
Graf 3. Poskytované sociální služby podle cílových skupin

Zdroj: graf autor; data Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV ČR; Dotazníkové šetření 2020

V Registru poskytovatelé sociálních služeb také vymezují **věkové kategorie osob**, na které se jejich sociální služby zaměřují. Ve věkové struktuře nabídky služeb převažují dospělé osoby, nejčastěji zastoupenou skupinou jsou osoby starší 65 let, kterým je poskytováno 6 typů služeb osmi poskytovateli. Přehled věkových kategorií jednotlivých poskytovatelů služeb je uveden v grafu 4.

Graf 4. Poskytované sociální služby podle věkové struktury uživatelů

Zdroj: graf autor; data Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV ČR; Dotazníkové šetření 2020

4.4. Kapacita, využití a dostupnost sociálních služeb

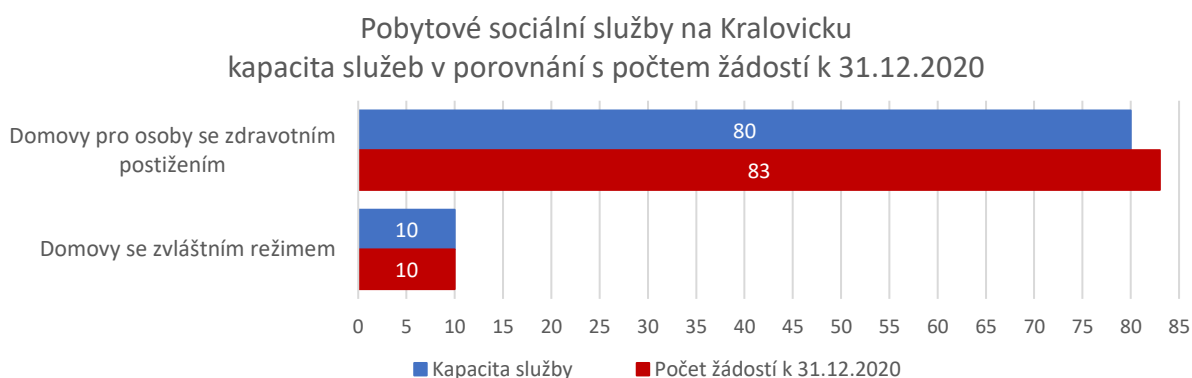
Informace o kapacitě, využití a místní dostupnosti sociálních služeb poskytovaných v řešeném území vycházejí z dat, které v rámci dotazníkového šetření uvedli poskytovatelé, případně jsou doplněna o údaje z Krajské sítě sociálních služeb Plzeňského kraje (dále jen Krajská síť) a Registru. Informace o kapacitě jednotlivých služeb jsou uvedeny za roky 2017 až 2020. V příloze 2 jsou informace seřazeny dle jednotlivých organizací a typu služby. Údaje za rok 2019 a 2020 byly rovněž porovnávány s dostupnými zdroji, které Plzeňský kraj shrnuje každý rok v APRSSPK¹⁰.

Doplňující informace byly získány z rozhovorů s poskytovateli sociálních služeb, sociálními pracovníky městských úřadů Kralovice, Plasy, Manětín a se zástupci jednotlivých obcí. Z rozhovorů vyplynulo, že do budoucna je **stávající kapacita nabízených sociálních služeb vnímána jako nedostatečná a bude třeba služby dále rozvíjet.**

Stávající **kapacita pobytových služeb sociální péče** (domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy se zvláštním režimem) rovněž nestačí pokrýt poptávku žadatelů o službu a evidované žádosti převyšují možnosti zařízení. K 31. 12. 2020 byl celkový počet žadatelů čekajících na přijetí do pobytové služby sociální péče roven počtu 93 osob (viz graf 5). Kvůli nedostatku kapacity mají tak obyvatelé regionu podané žádosti do pobytových zařízení i v jiných regionech vzdálenějších od svého bydliště nebo od svých rodin a blízkých.

Stejně jako v celé ČR, tak i zde, na území SO ORP Kralovice, se významně zvyšuje procento starší populace, s čímž se pojí potřeba většího zajištění specializované péče, a to nejen kvůli věku, ale zejména kvůli nárůstu chronických duševních onemocnění, jako například demence aj. Právě z důvodu rostoucího počtu těchto osob převedl Dům sociální péče Kralovice od 1. 1. 2020 část kapacity z této služby (10 lůžek) do nově vzniklé sociální služby (domovy se zvláštním režimem), která umožňuje této specifické skupině osob využívat specializovanou nepřetržitou péči odborných sociálních pracovníků a zdravotního personálu.

Graf 5. Kapacita pobytových forem služeb sociální péče v porovnání s počtem žádostí

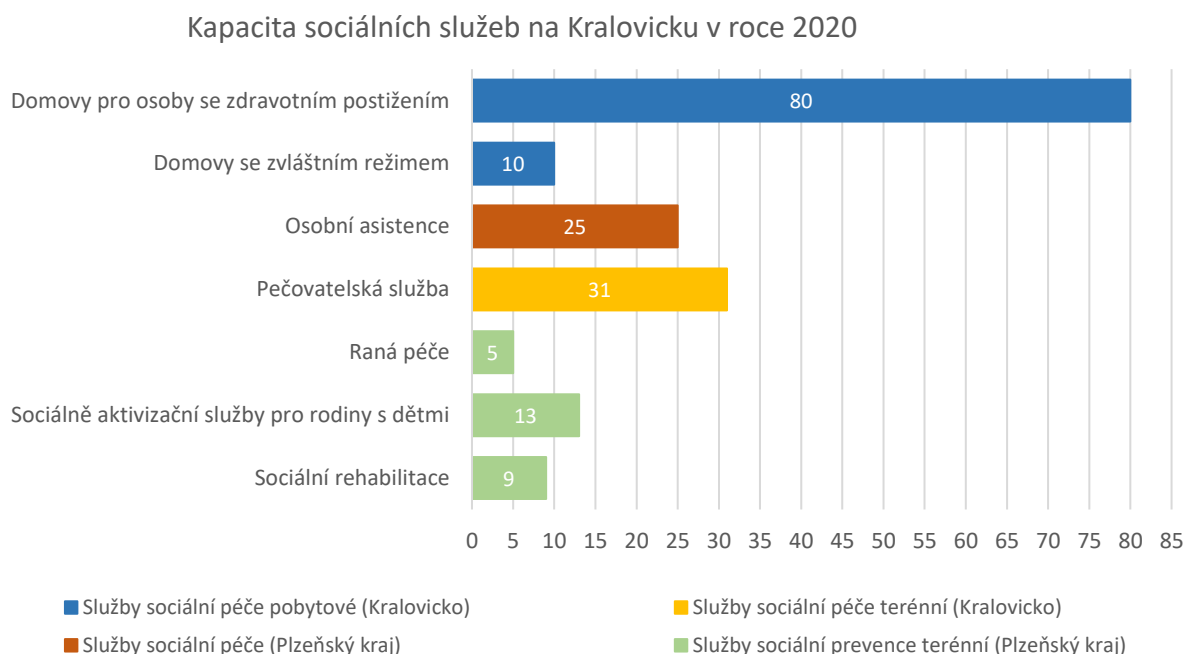
¹⁰ APRSSPK – Akční plán rozvoje sociálních služeb Plzeňského kraje je strategický, vždy jednoletý dokument, který schvaluje Zastupitelstvo PK. Plán v sobě zahrnuje priority kraje na dané období a tzv. Krajskou síť sociálních služeb v Plzeňském kraji – tedy seznam všech registrovaných sociálních služeb na území kraje s uvedením jejich kapacit.

Zdroj: graf autor; Dotazníkové šetření 2020; Rozhovory s poskytovateli 2021

Kapacita pečovatelské služby, terénní služby sociální péče, která je na řešeném území zastoupena 3 poskytovateli, se jeví do budoucna jako nedostatečná. Někteří poskytovatelé pečovatelské služby zaznamenávají nárůst rozsahu péče ze strany klientů či žadatelů o službu, který bude v budoucnu v souvislosti se stárnutím obyvatelstva s největší pravděpodobností pokračovat. Někteří poskytovatelé také zaznamenávají poptávku po zajištění služby ze strany obcí, kde služba dosud poskytována není, na niž však poskytovatelé nyní nedokáží reagovat. Všichni poskytovatelé při rozhovorech uvedli, že by své služby byli ochotni rozšířit pro vždy aktuálně potřebný počet osob. Stávající systém tvorby Krajské sítě však možnost operativního provádění změn během roku neumožňuje a vývoj potřebné kapacity je u terénních sociálních služeb velmi nepředvídatelný a její plánování tudíž velmi náročné.

Informace o kapacitě poskytovatelů sociálních služeb na Kralovicku jsou shrnuty v grafu 6 a podrobněji, s uvedením kapacity v základní a rozvojové síti Plzeňského kraje, v příloze 2, přičemž kapacita pobytových sociálních služeb je vyjádřena celkovým počtem lůžek, kterými dané zařízení v daném roce disponuje na území SO ORP Kralovice (domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy se zvláštním režimem). U služeb poskytovaných terénní formou (osobní asistence, pečovatelská služba, raná péče, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a sociální rehabilitace) je kapacita stanovena jako maximální okamžitá kapacita počtu uživatelů, tj. maximální počet osob, kterým může být služba poskytnuta v jeden okamžik na území vymezeném registrací (u pečovatelské služby na území Kralovicka a u ostatních služeb na území Plzeňského kraje).

Graf 6. Celková kapacita sociálních služeb na Kralovicku v roce 2020

Zdroj: graf autor; data Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV ČR; Dotazníkové šetření 2020

Využití sociálních služeb realizovaných poskytovateli, kteří mají na Kralovicku své sídlo či pobočku, je vyjádřeno počtem klientů, tedy jednotlivých osob, kterým byly sociální služby poskytovány.

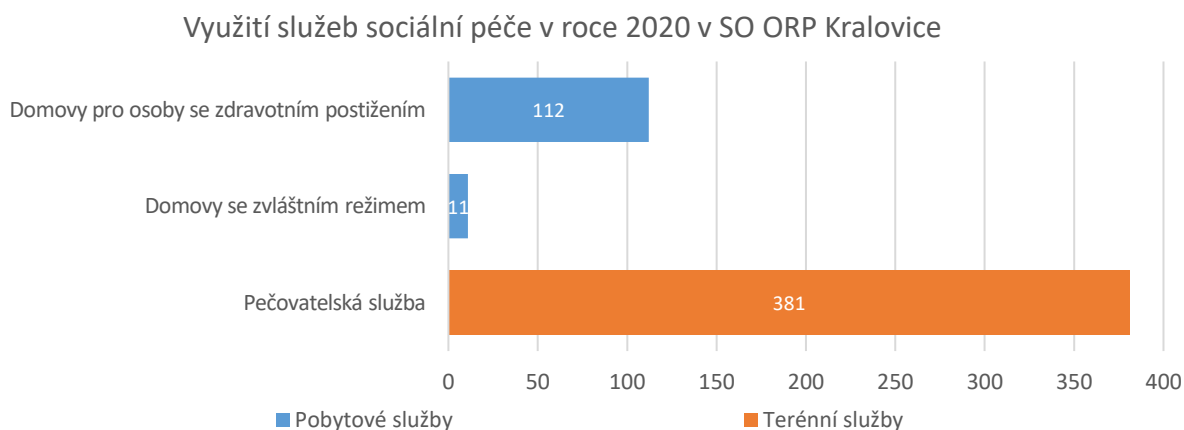
Počty klientů, kteří služby v letech 2017-2020 využili, jsou zobrazeny v tabulce 3, grafu 7 a vycházejí z dotazníkového šetření a následné komunikace s poskytovateli. Dva poskytovatelé uvádí za rok 2020 nárůst počtu klientů.

Tabulka 3. Počet klientů v letech 2017-2020 - sociální služby se sídlem či pobočkou na Kralovicku

Počet klientů služeb, které mají na Kralovicku sídlo nebo pobočku		Využití sociální služby (počet klientů za rok)			
Celkem počet klientů v jednotlivých letech:		410	376	408	504
Poskytovatel sociální služby	Sociální služba	2017	2018	2019	2020
Dům sociální péče Kralovice, příspěvková organizace ¹¹	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	135	109	121	112
	Domovy se zvláštním režimem	0	0	0	11
Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov	Pečovatelská služba	124	129	131	227
Město Kaznějov	Pečovatelská služba	62	47	53	51
Město Plasy	Pečovatelská služba	89	91	103	103

Zdroj: Dotazníkové šetření 2020; Rozhovory s poskytovateli 2020, 2021

Graf 7. Počet klientů v roce 2020 - sociální služby se sídlem či pobočkou na Kralovicku

Zdroj: E-mailová komunikace s poskytovateli 2021

Co se týče využití ostatních sociálních služeb, které na Kralovicku působí, ale nemají zde své sídlo anebo pobočku, z rozhovorů s poskytovateli těchto služeb vyplynulo, že byly poskytnuty celkem 15 klientům z SO ORP Kralovice, z toho 1 klientovi osobní asistence (Hewer, z.s.), 1 klientovi, resp. rodině, raná péče (Raná péče Kuk, z.ú) a 13 klientům sociální rehabilitace (Ledovec, z.s.). Službu sociální rehabilitace využívali obyvatelé Kralovicka v lékařském zařízení Psychiatrické nemocnice Dobruška, kde jsou dlouhodobě umístěni. Sociálně aktivizační služby pro děti a mládež (Diakonie ČCE – středisko Západní Čechy) aktuální počet uživatelů nevedla, ale v případě potřeby nejsou žadatelé o službu odmítáni.

O míře dostupnosti služeb vypovídá také údaj, který dále uváděli v dotazníkovém šetření poskytovatelé, a to **počty neuspokojených žadatelů o službu z důvodu nedostatečné kapacity**

¹¹ Dům sociální péče Kralovice, příspěvková organizace od 1.1.2020 zavedl novou pobytovou službu *domovy se zvláštním režimem* s kapacitou 10 lůžek a o 10 lůžek snížil kapacitu stávající služby *Domovy pro osoby se zdravotním postižením*.

a aktuální počet žádostí o službu. Tito neuspokojení žadatelé jsou v řešeném území nejvíce vykazováni v pobytové formě sociálních služeb, konkrétně se jedná o kapacity služby domovy pro osoby se zdravotním postižením, u které je výrazný převis poptávky po službě nad jejími kapacitními možnostmi. U terénních sociálních služeb, v případě Kralovicka u pečovatelské služby, poskytovatelé neuspokojené žadatele nevidují, ani nevidují aktuální počet žádostí o poskytnutí sociální služby. Všechny pečovatelské služby uvádějí, že v letech 2017-2020 nebyly nuceny odmítnout klienta z kapacitních důvodů. Současně je ale nutno uvést, že u terénních služeb sociální péče je stanovení potřebné kapacity přímo závislé na mnoha faktorech jako např. dojezdová vzdálenost od středisek do domácností klienta, rozsah a čas požadované péče, náročnost péče (např. potřeba péče ve dvou pracovnících aj.). Všechny tyto faktory jsou velmi proměnlivé, a je tedy velmi náročné dopředu přesně určit, zda, v tomto případě pečovatelská služba, bude v blízkém časovém horizontu na daném území dostatečná. Kvalifikovaná predikce vývoje rozsahu pečovatelské služby, kterou při rozhovorech poskytovatelé poskytli, jasně naznačuje, že stávající kapacity klientů a také personálu jsou aktuálně naplněné a do budoucna je nezbytné tyto kapacity pro rozvoj pečovatelské služby na daném území posílit. Počty neuspokojených žadatelů o službu z kapacitních důvodů v letech 2017-2019 a počet evidovaných žádostí o služby k 31. 12. 2020 jsou uvedeny v tabulce 4.

Tabulka 4. Počty neuspokojených žadatelů o službu v letech 2017-2019 a počet žádostí v roce 2020

Poskytovatel	Sociální služba	Počet neuspokojených žadatelů v jednotlivých letech z důvodu naplněné kapacity				Počet žádostí
		2017	2018	2019	2020	2020
Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov	Pečovatelská služba	0	0	0	0	195
Město Kaznějov	Pečovatelská služba	0	0	0	0	nevidují
Město Plasy	Pečovatelská služba	0	0	0	0	nevidují
Dům sociální péče Kralovice, příspěvková organizace	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	80	137	101	49	83
	Domovy se zvláštním režimem	0	0	0	23	10

Zdroj: Dotazníkové šetření 2020; Rozhovory s poskytovateli 2020

Dostupnost sociálních služeb je posuzována rovněž z pohledu místní působnosti služeb a dostatečného pokrytí vymezené oblasti. V řešeném území jsou zařízení nebo střediska služeb centralizována do několika měst a obcí v SO ORP Kralovice a jejich rozmístění je většinou dáno charakteristikou územního celku. Zařízení pobytových služeb je pouze ve městě Kralovice, střediska terénní pečovatelské služby jsou umístěna do měst Kralovice, Plasy, Manětín, Kaznějov a obce Žihle. V řešeném území je poskytována **pečovatelská služba** městem Kaznějov a městem Plasy přímo na území měst, jejich částí a příp. na území okolních obcí. V případě města Plasy je pečovatelská služba také poskytována v obcích ve vzdálenosti do 10 km od města Plasy. Sídla obou poskytovatelů jsou vázána na domy s pečovatelskou službou, ve kterých jsou rovněž služby v domácnostech osob poskytovány. CPOS Město Touškov, jako poskytovatel pečovatelské služby, má na území SO ORP Kralovice tři střediska – v Kralovicích, Manětíně a Žihli, odkud pracovníci za poskytování terénní pečovatelské služby pravidelně vyjíždějí do okolních obcí.

Dle poskytnutých informací dojížděly na území obce Bezvěrov za uživateli pracovnice přímé péče také přímo z Města Touškov, kde má organizace své sídlo. V roce 2021 dochází ke změně a služby jsou poskytovány ze střediska v Manětíně. Pečovatelská služba je kromě běžných domácností v obcích poskytována také v tzv. bytech zvláštního určení – tedy v domech s pečovatelskou službou (DPS), které zřizují města a obce. Přehled obcí, ve kterých jsou DPS zřizovány, a kde pečovatelská služba působí, je uveden v kapitole 4.5.

Pobytové sociální služby se zajištěnou zdravotní péčí a nepřetržitým provozem jsou v SO ORP Kralovice provozovány přímo v Kralovicích poskytovatelem Dům sociální péče Kralovice, příspěvková organizace Plzeňského kraje jako **domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy se zvláštním režimem**. Pro podání žádosti není rozhodující trvalé bydliště žadatele, služby jsou určeny obyvatelům celého SO ORP, ale i obyvatelům celého Plzeňského kraje i obyvatelům ČR. Sociální služba domovy se zvláštním režimem byla zahájena 1. 1. 2020 s kapacitou 10 lůžek, o které byla snížena kapacita sociální služby domovy pro osoby se zdravotním postižením. Důvodem pro tuto změnu byl nárůst počtu specifických potřeb cílové skupiny osob s chronickým duševním onemocněním ve stávající sociální službě. Přehled místní i časové dostupnosti služeb je uveden v tabulce 5.

Tabulka 5. Místní a časová dostupnost sociálních služeb poskytovaných v řešeném území

Poskytovatel	Sociální služba	Časová dostupnost služby	Působnost služby v řešeném území
Dům sociální péče Kralovice, příspěvková organizace	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	Nepřetržitý provoz v režimu 24/7	Kralovice, Plzeňský kraj
	Domovy se zvláštním režimem	Nepřetržitý provoz v režimu 24/7	Kralovice, Plzeňský kraj
Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov	Pečovatelská služba (provozní doba středisek se liší)	pondělí-pátek: 7:00 - 15:30, 17:00 - 19:30 sobota, neděle, svátek: 7:00-9:30, 11:30 -14:00, 17:00-19:30	Středisko Kralovicko ¹² - Kralovice
		pondělí-pátek: 7:00-15:30	Středisko Kralovicko ¹³ - Kožlany, Bohy
		pondělí-pátek: 6:30-15:00	Středisko Manětínsko ¹⁴ - Manětín, Nečtiny, Bezvěrov
		pondělí-pátek: 6:30-19:00 sobota, neděle, svátek: 6:30-13:00, 15:30-18:30	Středisko Žihelsko ¹⁵ - Žihle, Mladotice
Město Kaznějov	Pečovatelská služba	pondělí-pátek: 6:00-14:30	Kaznějov
Město Plasy	Pečovatelská služba	pondělí-pátek: 6:30-15:00 (dle individuální domluvy i v jiném čase)	Plasy a obce v okruhu do 10 km od města Plasy ¹⁶
Hewer, z.s.	Osobní asistence	nepřetržitě	Plzeňský kraj ¹⁷
Diakonie ČCE – středisko Západní Čechy	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	pondělí-pátek: 8:00-18:00	Plzeňský kraj

¹² Kralovice (Bukovina, Hradecko, Kralovice, Mariánský Týnec, Řemešín, Trojany)

¹³ Kožlany (Buček, Dřevce, Hedčany, Hodyně, Kožlany), Bohy (Bohy, Rakolusky)

¹⁴ Manětín (Brdo, Česká Doubravice, Hrádek, Kotaneč, Lipí, Luková, Manětín, Mezí, Rabštejn nad Střelou, Radějov, Stvolny, Újezd, Vladměřice, Vysočany, Zhořec), Nečtiny (Březín, Čestětín, Doubravice, Hrad Nečtiny, Jedvaniny, Kamenná Hora, Leopoldov, Lešovice, Nečtiny, Nové Městečko, Plachtín), Bezvěrov (Bezvěrov, Buč, Chudeč, Dolní Jamné, Krašov, Nová Víska, Potok, Služetín, Světec, Vlkošov, Žernovnik)

¹⁵ Žihle (Hluboká, Nový Dvůr, Odlezly, Přehořov, Žihle), Mladotice (Chrástovice, Černá Hať, Mladotice, Mladotice zastávka, Strážiště)

¹⁶ Plasy (Babina, Horní Hradiště, Lomnička, Nebřeziny, Plasy, Žebnice), Loza, Pláně (Korýtko)

¹⁷ okresy Klatovy, Plzeň-jih, Plzeň-město, Plzeň-sever, Rokycany

Raná péče Kuk, z.ú.	Raná péče	pondělí-pátek: 7:00-19:00	Plzeňský kraj
Ledovec, z. s.	Sociální rehabilitace	pondělí-pátek: 8:30-12:30, 13:00-17:00	Plzeňský kraj

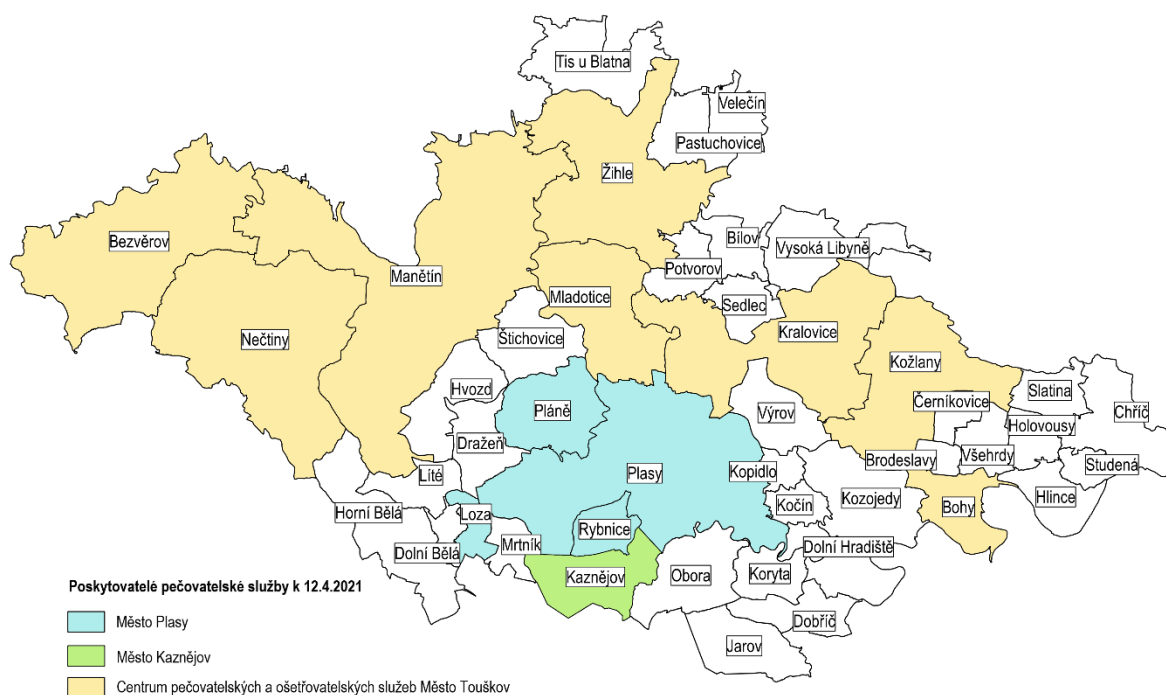
Zdroj: Dotazníkové šetření 2020; Rozhovory s poskytovateli 2020; E-mailová komunikace s poskytovateli 2021; Webové stránky poskytovatelů 2020, 2021; Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV ČR

Z rozhovorů i dotazníků byla v oblasti potřeb vyspecifikována zejména potřeba aktuálně i do budoucna zajistit pro seniory v obcích SO ORP Kralovice služby sociální péče, a to nejen pobytových, kde je obcemi zmiňována nedostatečná kapacita, ale poptávka je zejména po rozšíření terénních sociálních služeb, jakými jsou např. pečovatelské služby, osobní asistence, terénní odlehčovací služby atp. Pro přehlednost je v níže přiložené mapě 1 uvedeno, ve kterých obcích SO ORP je konkrétními poskytovateli na území pečovatelská služba dostupná.

Z celkových 44 obcí v SO ORP je služba poskytována nebo také smluvně¹⁸ zajištěna pouze ve 13 obcích (30 %). V 31 obcích (70 %), které nejsou na mapě nijak barevně označeny, není k datu sestavení mapy pečovatelská služba poskytována. Poskyvatelé se rozšíření svých pečovatelských služeb i do dalších obcí nebrání, jsou však limitováni personální i klientskou kapacitou v Krajské síti sociálních služeb, se kterou jsou úzce provázány finanční prostředky na poskytování těchto služeb.

Mapa 1. Mapa pokrytí obcí na území SO ORP Kralovice pečovatelskou službou

Působnost pečovatelské služby v obcích SO ORP Kralovice

Zdroj: Dotazníkové šetření 2020; Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV ČR; webové stránky poskytovatelů

¹⁸ Smlouvy o poskytování pečovatelské služby, podmíněné finanční spoluúčastí, uzavírá s jednotlivými obcemi na Kralovicku poskytovatel Centrum pečovatelských a ošetrovatelských služeb Město Touškov.

4.5. Domy s pečovatelskou službou na Kralovicku

Střediska pečovatelské služby jsou na Kralovicku vždy propojena s domy s pečovatelskou službou (dále jen DPS), ve kterých mají pečovatelské služby zázemí pro své terénní pracovníky. Byty v DPS jsou ve vlastnictví obcí a jsou zařazeny do kategorie tzv. bytů zvláštního určení. Sociální služba, konkrétně pečovatelská služba, je v těchto bytech poskytována terénní formou stejně jako v jiných domácnostech v regionu. V DPS na Kralovicku poskytují pečovatelskou službu a mají zázemí 3 poskytovatelé – Centrum pečovatelských a ošetrovatelských služeb Město Touškov a pečovatelské služby města Kaznějov a města Plasy. Prostory, které slouží jako zázemí pro pracovníky pečovatelské služby, jsou obcemi či městy pronajímány poskytovatelům za výhodných podmínek nebo zapůjčeny zcela zdarma, včetně např. energií a služeb.

Celkem je na území SO ORP Kralovice 8 DPS, které zřizují a provozují města a obce Bohy, Kaznějov, Kožlany, Kralovice, Manětín, Nečtiny, Plasy, Žihle. Pro podání žádosti o byt má každé město či obec své specifické podmínky zveřejněné na svých webových stránkách či je lze získat na vyžádání. Více informací o DPS je uvedeno v dokumentu Popis zdrojů systému sociálních služeb v SO ORP Kralovice.

4.6. Návazné a doprovodné služby na Kralovicku

Někteří poskytovatelé sociálních služeb a také instituce či organizace, které nemají statut poskytovatele sociální služby, realizují v rámci svých činností na území Kralovicka navazující anebo doprovodné činnosti k sociálním službám. Výčet činností a aktivit těchto poskytovatelů návazných a doprovodných služeb je uveden v tabulce 6 a vychází z dotazníkového šetření a uskutečněných rozhovorů. Ve výčtu nejsou zahrnuty ostatní organizace, které mohou na daném území rovněž působit, ale v rámci mapování regionu nebyly nikým zmiňovány.

Tabulka 6. Poskytovatelé návazných a doprovodných služeb na Kralovicku

Poskytovatel	Nabízené činnosti	Adresa	Kontakt	Pro koho je služba určena
Dům sociální péče Kralovice, příspěvková organizace ¹⁹	Půjčovna kompenzačních pomůcek	Plzeňská 345, 331 41 Kralovice	Tel. 373 301 270, formanek@dspkralovice.cz	Osobám vyžadujícím zajištění mobility nebo péči v domácnosti
	VU3V – Virtuální univerzita třetího věku (vzdělávání)	Plzeňská 345, 331 41 Kralovice	Tel. 373 301 270, formanek@dspkralovice.cz	Seniorům se statutem důchodce, invalidní důchodce a osobám od 50 let (nezaměstnaní či čekající na statut důchodce)
Odborné zdravotnické zařízení s.r.o. ²⁰	Domácí péče (převazy, injekce, ošetření pacientů v domácnosti)	Plzeňská 345, 331 41 Kralovice	Tel.: 373 396 531 Tel.: 728 865 084 hckralovice@ozzpzen.cz	Pacientům, kteří dostali od ošetřujícího lékaře doporučení
Potravinová banka Plzeň, z.s. prostřednictvím MÚ Kralovice ²¹	Potravinová a materiální pomoc lidem ohroženým chudobou	Manětínská 493 331 41 Kralovice	373 300 203, e-mail: kucerova.alena@kralovice.cz	Obyvatelům obcí SO ORP Kralovice, kteří jsou ohroženi chudobou
Svaz tělesně postižených v ČR z.s. –	Aktivity pro osoby se ZP (prosazování oprávněných zájmů a	Plzeňská 285 331 01 Plasy	Tel.: 607 734 856, Tel.: 373 322 323 Tel.: 721 472 194	Obyvatelům obcí: Plasy, Kaznějov, Kralovice, Kožlany, Hvozď, Pláně, Lomničky, Horní Hradiště, Babiná,

¹⁹ <https://www.dspkralovice.cz/o-nas/virtualni-univerzita-tretiho-veku/>

²⁰ <https://www.ozzpzen.cz/domaci-pecce-kralovice>

²¹ <https://www.kralovice.cz/odbor-socialnich-veci-a-zdravotnictvi/os-2316/p1=64013>

MO Plasy	potřeb tělesně postižených občanů)	janacernoska@gmail.com sadilekplasy@centrum.cz	Zruč, Druztová, Kaceřov, Liblín, Slatina, Plzeň
----------	------------------------------------	--	---

Zdroj: Dotazníkové šetření 2020; Rozhovory s poskytovateli 2020; vlastní šetření 2020

Zároveň byly v rozhovorech uváděny tyto další organizace, kluby či sdružení, které se sociálními službami souvisí nepřímo, ale jejich činnost je na území Kralovicka rovněž významná: Středisko volného času Radovánek (Kaznějov, Manětín, Nečtiny, Kožlany), Klub důchodců (Dolní Bělá, Kaznějov, Kralovice, Kožlany), Senioři České republiky, z. s. - Základní organizace Plasy, ŘK farnost Kralovice (fara Kožlany), ŘK farnost Plasy, chráněná dílna Žihle aj.

5. Detekované problémy a chybějící sociální služby

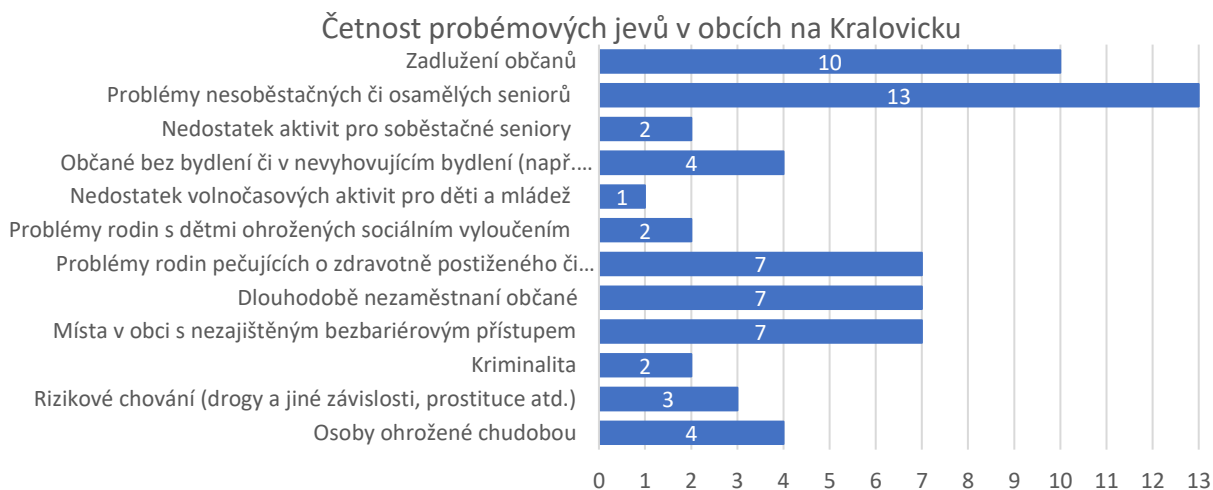
V rámci mapování stávající sociální situace na Kralovicku bylo zjišťováno, jaké jevy považují zástupci obcí a sociálních služeb, sociální pracovníci městských úřadů a také např. úřadů práce na svém území aktuálně za problémové, jaké služby jim na jejich území chybí a s jakými problémy se při zajištění fungování sociálních služeb potýkají poskytovatelé.

Informace o chybějících či potřebných službách byly získány z dotazníků a následných rozhovorů a nelze je zaměňovat s průzkumem potřeb samotných občanů regionu. Přesto mají informace od těchto osob v mapování sociální situace své místo, protože vychází z úzkého kontaktu s lidmi v jejich aktuálních životních situacích. Díky tomu mají dotazovaní přehled o tom, jaké životní situace obyvatelé v regionu obvykle řeší, a s jakými problémy se při tom potýkají.

5.1. Nejčastější problémové jevy v obcích

Obcím byly v rámci dotazníkového šetření předloženy předem definované nepříznivé jevy či sociální situace s tím, aby z nich vybraly ty, které se pro obec aktuálně jeví jako problémové, a to bez ohledu na skutečnost, zda se uvedené jevy daří řešit či nikoliv. Z celkového počtu vyplněných dotazníků (41 dotazníků; 93 %) považuje 26 obcí (63 %) alespoň jeden z uvedených jevů ve své obci jako problémový, zbylých 15 obcí tuto otázku nezodpovědělo nebo její zástupci odpověděli, že aktuálně žádné problémy nemají. Výstupy z této části dotazníku jsou shrnuty v grafu 8.

Graf 8. Nejčastější problémové jevy v obcích

Zdroj: Dotazníkové šetření 2020

V rámci rozhovorů byly dále s obcemi zjišťovány podrobnosti k jednotlivým problematickým jevům. Z grafu 8 sestaveného na základě odpovědí v dotaznících vyplývá, že nejčastějšími situacemi, se kterými se zástupci obcí setkávají nebo očekávají, že se budou setkávat, jsou **„problémy nesoběstačných či osamělých seniorů“**. Také zástupci obcí, kteří v dotazníku osamělost seniorů nezmiňují, při rozhovoru uvádí, že vzrůstá a bude vzrůstat potřeba zajistit pomoc právě těmto osobám. V obcích v regionu žijí nesoběstační senioři převážně se svými rodinnými příslušníky, kteří jim potřebnou pomoc v každodenním životě často zajišťují. V případě, že pomoc rodiny není možná, je péče o tyto osoby zajištěna buď pečovatelskou službou (v 13 obcích regionu) nebo v rámci sousedských vztahů nebo za podpory obce. V průběhu dotazování bylo zjištěno, že v 21 obcích žije přibližně 44 takto osamělých či nesoběstačných osob v seniorském věku. Nejčastější potřebou je pro tyto osoby zejména pravidelné zajištění teplé stravy, konkrétně obědů. V obcích, ve kterých nepůsobí pečovatelská služba, je potřeba zajištění teplé stravy řešena obvykle rozvozem obědů prostřednictvím zemědělských družstev působících v obcích, či soukromých firem jako např. restaurace v obci Nečtiny, Tis u Blatna nebo jídelna BAMA s.r.o. Horní Bříza.

Některé z obcí, ve kterých je aktuálně pečovatelská služba zajištěna, zmiňují, že by do budoucna v případě potřeby uvítaly její rozšíření co do rozsahu, tak i do provozní doby. Jedna obec také uvedla, že v minulosti postrádala služby s vícehodinovou domácí péčí (např. hospicové péče). Z obcí, ve kterých pečovatelská služba zajištěna není, 4 obce k datu dotazování již kontaktovaly poskytovatele služby a vstoupili do jednání o její zajištění. 8 obcí uvádí potřebu zajištění pečovatelské služby do budoucna a některé další obce se zajímají obecně o informace ke službám sociální péče.

3 obce uvedly, že vítanou službou by pro seniory s omezenou pohyblivostí mohlo být také tzv. Senior taxi k zajištění osobní dopravy zejména na nákupy, k lékařům aj. tak, jak je to obvyklé například v Plzni. Související problém, kterým je nedostatek lékařů nebo jejich výrazný úbytek do budoucna, s ohledem na jejich aktuální věk, zmiňuje většina obcí na Kralovicku. Kromě Kralovic a okolních obcí, chybí dojíždění terénní ošetřovatelské služby do domácností k zajištění jednoduchých ošetřovatelských úkonů do mnoha menších obcí.

S výše uvedenou problematikou úzce souvisí **„problémy rodin pečujících o zdravotně postiženého či nemohoucího člena rodiny“**. Při rozhovorech většina zástupců obcí potvrdila, že v obcích převažují rodiny, které se o své blízké starají samy. Bylo zjištěno, že v 20 obcích na Kralovicku je přibližně 78 osob anebo rodin, které takto pečují o staršího člena rodiny (často vysokého věku). Mezi tyto pečující osoby byli zahrnuti nejen zástupci mladší, v pořadí 3. generace, ale také děti nebo partneři těchto osob, kteří jsou sami již v seniorském věku. Péče je buď zajišťována pouze rodinnými příslušníky nebo v kombinaci s dostupnou sociální či zdravotní službou (pečovatelská služba, domácí hospicová péče, odlehčovací služby pobytové nebo terénní, terénní ošetřovatelská služba aj.). Další podkategorií pečujících rodin jsou rodiče, kteří se celodenně starají o dítě / děti se zdravotním postižením. V 6 obcích se rodiče, které jsou denně vystavovány velké zátěži spojené s péčí, starají o 7 dětí se zdravotním postižením. Tu v některých případech kombinují s dostupnými sociálními službami, za kterými musí dojíždět (např. denní / týdenní stacionář aj.), nebo s malými dětmi využívají podpory rané

péče či jiných forem služeb. Některé rodiny však na péči pravděpodobně zůstávají samy a jsou tak ohroženy vyčerpáním, sociální izolací atd.

Specifickou cílovou skupinou jsou **osoby, které mají nějaké zdravotní omezení nebo duševní onemocnění**. V průběhu dotazování bylo zjištěno, že v 16 obcích žije 25 těchto osob, které žijí buď s rodinou, která o ně pečuje v domácím prostředí nebo využívají služeb sociální péče (pečovatelská služba aj.), služeb sociální prevence (sociální rehabilitace) anebo zdravotnická zařízení (např. Psychiatrická léčebna Dobřany, LDN aj.). Řadě osob s duševním onemocněním vykonávají obce také veřejného opatrovníka, z nichž některým přímo obec v místě bydliště pomáhá se zajištěním základních potřeb a péčí o majetek. Většina těchto opatrovanců je však umístěna v zařízeních s celodenní odbornou péčí a obec má ve správě jejich majetek, což přináší obci občas nemalé náročné situace, nejen po stránce zajištění adekvátní péče, ale také v oblasti ochrany a údržby nemovitostí.

Další problémovou oblastí, která byla obcím předložena a je zmiňována ve zvýšené míře, je **„zadlužení občanů“**. O existujících dlužích, jak se zástupci obcí vyjádřili, ví nejčastěji pouze zprostředkovaně, např. z doslechu, z mapy exekucí²² a díky exekučním příkazům u obyvatel s místem trvalého pobytu na OÚ/MÚ, přičemž většina těchto osob na území obce nežije a obec nemá povědomí, kde se nacházejí. V souvislosti s dluhy byla zmiňována potřeba zvýšení finanční gramotnosti obyvatel i mladšího věku a dále pak přímá pomoc a podpora formou poradenství, zejména v oblasti dluhové problematiky. V některých případech svým občanům zástupci obcí pomohli sami nebo zprostředkovaně s oddlužením. S ohledem na snížené pracovní možnosti v regionu kvůli vzdálenosti od center, nefunkční dopravě do odlehlých obcí a absenci větších zaměstnavatelů, a zároveň, s ohledem na přetrvávající situaci spojenou s opatřeními proti šíření koronaviru, je pravděpodobné, že bude docházet k nárůstu počtu osob, které nebudou moci své dluhy splácet a někteří z nich se dostanou do dluhových pastí. Při rozhovorech uvedlo 19 obcí, že celkem zadlužených osob je přibližně 86, včetně těch, které se v obci dlouhodobě nezdržují.

S problémem zadlužení je úzce propojen **„problém dlouhodobé nezaměstnanosti“** obyvatel obcí na Kralovicku. V dotazníku uvedlo 7 obcí tuto oblast jako problémovou, při rozhovorech bylo zjištěno, že s nezaměstnaností se v 15 obcích potýká přibližně 53 osob. Obce zmiňují jako důvody pro nezaměstnanost svých obyvatel několik odlišných důvodů a je nutné poznamenat, že v těchto sděleních nejsou zahrnuty objektivní překážky, které byly v roce 2020 způsobené vládními opatřeními v souvislosti s koronavirem, jejich dopad se v plné míře projeví až v roce 2021. Jako jeden z důvodů obce uvádějí, že někteří obyvatelé pracovat nechtějí a nebudou, a to i přesto, že nabídku pracovat (např. pod obcí) dostali. Na druhou stranu některé obce zmiňují problém s nalezením „kvalitních a odpovědných zaměstnanců“ pro práci pro obec. Některé obce využívají k zaměstnávání opakovaně finanční příspěvek od úřadů práce na vytvořená pracovní místa, jiné pro špatné zkušenosti od této možnosti již ustoupily. Jako objektivní důvody, pro vyšší míru nezaměstnanosti na Kralovicku, obce uvedly nedostatek větších zaměstnavatelů, kteří, kromě několika zemědělských družstev, nejsou na daném území zastoupeni. Současně uvádí, že do míst, kde zaměstnavatelé v omezené míře na Kralovicku

²² Mapa exekucí v obcích ČR: <http://mapaexekuci.cz/>

práci nabízí je velmi špatné dopravní spojení pro osoby, které nemají možnost využít vlastní osobní dopravu. Kvůli absenci nebo nedostatečné dopravní obslužnosti jim je tak znemožněno dostat se včas na / z pracoviště či pracovat ve směnném nebo nepřetržitém provozu. Nejčastěji se proto do práce obyvatelé obcí na Kralovicku dopravují svými vlastními vozidly, a to mnohdy ze vzdálenějších obcí denně až 30-45 km při jedné cestě. Nejčastěji obyvatelé dojíždí v rámci kraje do Plzně, Plas či Kralovic, v okrajových severozápadních částech SO ORP Kralovice jezdí často do jiného SO ORP nebo jiného kraje (Karlovarský, Středočeský, Ústecký). Se zajištěním práce souvisí i omezené možnosti obyvatel některých odlehlých obcí pracovat z domova s využitím internetového připojení. Důvodem je absence poskytovatelů internetových služeb, kteří jsou schopni garantovat dostatečný signál pro pokrytí potřeb obyvatel. V případě, že kvůli opatřením spojených s koronavirem je většina obyvatel doma, síla signálu se výrazně snižuje a podmínky pro práci jsou tak ztíženy. V SO ORP Kralovice to není neobvyklý jev, neboť jak bylo nezávisle na sdělení obcí zjištěno, kvalitní poskytovatelé internetových služeb, a to zejména v okrajových a odlehlých oblastech, nejsou zatím v potřebné míře dostupní.

„Problém osob žijících v nevyhovujícím bydlení nebo zcela bez bydlení“ zmiňují na Kralovicku v dotazníkovém šetření pouze 4 obce. Při rozhovorech však bylo zjištěno, že problematika spojená s nevyhovujícím bydlením je poměrně rozmanitá a jako takovou se jí aktuálně či výhledově zabývá ještě dalších 10 obcí. Zároveň zástupci obcí uvádí, že osob, které žijí v nevyhovujícím bydlení anebo jsou bez bydlení je na Kralovicku zhruba 17, ale může jich být mnohem více, neboť to, v jakých podmínkách žijí, se dozvídají zástupci obcí také až poté, co bydliště tyto osoby opustí. Současně do tohoto počtu nejsou započítány osoby, které mají hlášeno trvalé bydliště na OÚ, ale v obci se dlouhodobě nezdržují, někteří z nich jsou ve výkonu trestu. V nevyhovujících podmínkách se ale nejčastěji ocitají osoby, které jsou ubytované u soukromých fyzických či právnických osob v jejich domech, které osobám, často znevýhodněným, byty pronajímají. V případě problémů pak nemají obce možnost, jak do tohoto způsobu soukromého pronájmu či nestandardním podmínkám bydlení zasáhnout. V souvislosti s takovýmito způsoby bydlení jsou zmiňovány obce, resp. lokality a bytové jednotky v obcích Kralovice, Mladotice, Nečtiny, Sedlec, Vysoká Libyně, Žihle a v okolí obce Pláně. Dále zástupci obcí zmiňují několik málo jednotlivců, kteří přišli o bydlení např. v souvislosti s dluhy a nyní k bydlení využívají např. karavan či chatky. Dotyční jsou povětšinou v kontaktu se sociálními pracovníky pověřených obecních úřadů v souvislosti s dávkami hmotné nouze a řešením jejich situace. Bytová problematika je rovněž řešena z pohledu potřeby výstavby bytů pro stávající obyvatele s nízkými příjmy (matky s dětmi, senioři či osoby se zdravotním postižením), a to buď v možnostech sociálního bydlení anebo formou výstavby či rekonstrukce obecních bytů. Většina obcí uvedla, že byt nemají speciálně vyčleněný byt pro případ krizové situace svých občanů, byla by schopna náhradní ubytování v nouzi zajistit (např. v prostorách úřadu, společenské kulturní místnosti aj.). Jako „spontánní azyl“ posloužila také v mimořádných a naléhavých případech pro osoby s akutní potřebou bydlení fara v Kožlanech, která je ve správě Římskokatolické farnosti Kralovice.

Oblastí, která se v regionu jako významně problémová nejeví, je **„nedostatek aktivit pro soběstačné seniory“**. Většinou se obce ve svých nabízených jednorázových aktivitách a při akcích nezaměřují na specializované cílové skupiny, ale v případě pořádání akcí jsou nabídnuty a využívány širokým spektrem obyvatel. Některé obce zmiňují, že vlastní aktivita obyvatel

nejen seniorského věku upadá, soudržnost mezi obyvateli obcí se vytrácí a také narůstají sousedské i rodinné spory. Ochota obyvatel vytvářet společné projekty je nízká. Přesto v některých z dotazovaných obcí existují kulturní spolky nebo kluby, které ať aktivní nebo pasivní formou účelný způsob využití volného času seniorům i ostatním obyvatelům v průběhu celého roku nabízí. Sociální služby, které by se zabývaly aktivizačními činnostmi speciálně pro seniory, nejsou v regionu zastoupeny, ale současně po nich není, dle sdělení starostů, ani poptávka. Do „Klubů důchodců“ v Kralovicích a Kaznějově dojíždí i obyvatelé okolních obcí, které na činnost klubů mnohdy přispívají. Rovněž dojíždí senioři do klubů za hranice SO ORP např. do Jesenice. Některé obce rovněž organizují nebo významně podporují vzdělávací projekty pro seniory např. Informovaný senior – Manětín, Univerzita třetího věku – Plasy aj. Nejčastějším hybatelem aktivit v regionu jsou tradičně obecní Sbory dobrovolných hasičů, které pod obcí nebo ve spolupráci s ní pořádají vždy během roku opakující se akce typu dětské dny, MDŽ, Májka, Den dětí, lampionový průvod aj. V obcích se obyvatelé sdružují ve společenstvích také kolem farností (zejm. Plasy, Manětín, Kožlany aj.), které se svými duchovními i veřejnými aktivitami zaměřují na všechny věkové skupiny.

Problém „**nedostatku volnočasových aktivit pro děti a mládež**“ není obcemi příliš zmiňován, v řadě obcí je velmi málo dětí, pro které jsou pořádány jednorázové aktivity k významným dnům v roce. Aktivity pro děti a s dětmi často zajišťují místní základní či mateřské školy nebo místní spolky a sdružení. V Kralovicích je Dům dětí a mládeže, který organizuje zejména tematicky zaměřené kroužky, kam děti organizovaně dochází či dojíždí z okolních obcí. Problém je v některých případech s dopravním spojením, které neumožňuje dětem vzdálenějších obcí tyto kroužky navštěvovat. V Manětíně, Nečtinech a Kaznějově působí středisko volného času Radovánek, které během školního roku, ale i o prázdninách, nabízí možnost trávení volného času formou kroužků a táborů. Pod Muzeem v Nečtinech jsou zase pracovníky realizovány volnočasové aktivity pro děti. V některých obcích vznikají pod sdruženími svépomocné skupiny, které se zabývají nejen volným časem, ale také neformálním vzděláváním. Většina obcí považuje za přínos existenci dětského hřiště v obcích, těmi jsou vesměs i malé obce vybaveny. Pro další, zejm. sportovní vyžití, obce zmiňují potřebu výstavby víceúčelových hřišť nebo vhodných prostor pro trávení volného času, a to nejen dětí a mládeže. Volný čas v některých obcích tráví děti anebo mládež nepříliš vhodným způsobem, ale tento jev není v malých obcích tak častý, spíše se projevuje ve městech.

Na možnosti využití volného času dětí navazuje „**problematika rodin s dětmi ohroženými sociálním vyloučením**“. Dle dotazníků je tato skupina zastoupena pouze u 2 obcí a podle sdělení zástupců obcí při rozhovorech je celkem v 7 obcích 8 těchto rodin s dětmi. Je ale současně možné, že některé rodiny mají zastoupení spíše v jiné „ohrožené cílové skupině osob“, jako např. osoby ohrožené chudobou, rodiny s dětmi s postižením, do kterých byly v dotaznících uvedeny. Obce se v takových případech obrací nejčastěji na pověřený obecní úřad, který jim pomůže situaci řešit. Obce rovněž zmiňují, že problematika ohrožení sociálním vyloučením je u těchto osob obvykle provázána s nějakou formou duševního onemocnění, mentálního postižení anebo se závislostmi. Velmi často pak tyto rodiny provází nezaměstnanost a zadlužení. Kumulace negativních sociálních jevů se v těchto případech jeví jako neřešitelný problém bez odborné pomoci, kterou ale musí taková osoba chtít také přijmout se všemi podmínkami spolupráce, které tato pomoc zahrnuje.

V oblasti kriminality zmiňují obce zejména krádeže a výtržnosti, které je povinna řešit státní policie. Porušování vyhlášek zmiňují někteří starostové zejména v případě osob, které mají v obcích chaty (rušení klidu, nevhodná likvidace odpadu aj.). Užívání drog není na Kralovicku dle výpovědí starostů, stejně jako oblast kriminality, vážný problém, uvítali by však edukativní nebo jinou formu podpory pro rodiny uživatelů návykových látek. Preventivní aktivity jsou pro tuto oblast zajišťovány pouze základními a středními školami v rámci školského vzdělávacího programu. Významné problémy s užíváním návykových látek v obcích dle sdělení zástupců obcí nejsou, často se s těmito problémy v minulosti již vypořádali. Z rozhovorů vyplývá, že ve 4 obcích se problémy s návykovými látkami občas vyskytují anebo se v minulosti vyskytovaly.

Obce v rámci své působnosti řeší také „**bezbariérovost veřejně přístupných míst**“ včetně obecních úřadů a jiných budov. Z rozhovorů, které se většinou uskutečnily v budovách OÚ vzešlo, že s bariérami v přístupu do budov nebo do veřejných prostor (úřady, školy aj.) se lze setkat u 19 obcí, přičemž z dotazníků vyplynulo, že jako problém na svém území vnímá bariéry pouze 7 obcí. Důvodem je fakt, že většina obcí, které mají bariéry, umí najít a zajistit alternativní řešení k jejich překonání (např. zajištěním náhradní místnosti k jednání v přízemí, zapůjčení nájezdu, hasiči pomáhají vynést osoby s invalidním vozíkem atp.). Některé obce s odstraněním bariér již počítají ve svých plánech, ale často jim k této investici chybí finanční prostředky. Ani domy s pečovatelskou službou, obecní byty nebo společenské místnosti nejsou ve většině případů koncipovány bezbariérově. Bezbariérovost ale není zajištěna v mnoha obcích ani při běžném pohybu po obci (absence chodníků je v malých obcích velmi častá) a jako významnou bariéru lze vnímat také nedostatečnou nabídku veřejné dopravy, a to z pohledu absence či nedostatku autobusových linek, jak bylo zmíněno výše, což způsobuje překážky v mnoha běžných činnostech osobám některých obcí na Kralovicku a v konečném důsledku může vést k sociálnímu vyloučení. Novým systémem dopravy POVED sice řada spojů posílila, ale mnohde na sebe plynule nenavazují či nejezdí ve stanoveném čase (často např. v případě tzv. školních spojů), někde jezdí autobusy v nadměrné frekvenci a jinde zcela chybí. Veřejná doprava není vůbec dostupná v mnoha částech obcí o víkendech. Veřejná doprava není dle aktuálního²³ jízdního řádu vůbec dostupná v těchto 19 obcích SO ORP Kralovice: Bezvěrov (části Krašov, Nová Víška, Potok, Žernovník), Chříč (část Lhota), Manětín (části Lipí, Luková, Radějov), Mladotice (část Černá Hať), Nečtiny (části Čestětín, Jedvaniny, Kamenná Hora, Leopoldov, Nové Městečko, Račín – zaniklá obec), Tis u Blatna (část Balková – uprchlické zařízení MVČR), Velečín (část Ostrovec), Žihle (části Kalec, Nový Dvůr). Spokojenost s dopravou zmiňují zejména obce, které leží na tzv. hlavních trasách, tedy obce např. na trase Plzeň – Karlovy Vary, Kralovice – Plasy – Plzeň atp.

5.2. Chybějící sociální a jiné služby a nedostatky ve stávajících službách

V rámci dotazníkového šetření 25 obcí uvedlo, že jsou spokojeni se stávající nabídkou sociálních služeb na svém území. 8 obcí spokojeno není, z toho ve 2 případech z důvodu nedostatečné informovanosti o nabídce služeb, 1 obec uvádí špatný dosah služeb, ve 2 případech obce postrádají zajištění pečovatelské služby pro své občany a ostatní zástupci obcí

²³ k datu 24. 4. 2021

své důvody v dotazníku neuvedli. 1 obec uvedla kladnou i zápornou odpověď zároveň s tím, že je spokojena s pečovatelskou službou, ale další služby potřebuje rozvíjet. 12 obcí otázku nezodpovědělo – dle jejich vyjádření v obci aktuálně nejsou sociální služby poskytovány anebo nejsou potřebné. Jak bylo z dotazníku zjištěno, 16 obcí postrádá zejména služby pro následující cílové skupiny:

- senioři, zejména osamocení bez rodiny – ze služeb je konkrétně postrádána pečovatelská služba, denní stacionář, domovy pro seniory, komunitní dům nebo dům s pečovatelskou službou
- osoby se zdravotním postižením, dlouhodobě nemocní s omezením pohybu – ze služeb je konkrétně postrádán denní stacionář
- osoby s dluhy a nízkou finanční gramotností
- dlouhodobě nezaměstnaní
- osoby ohrožené rizikovým chováním (drogy a jiné závislosti, prostituce atd.)
- rodiny s dětmi ohrožené sociálním vyloučením – ze služeb je konkrétně postrádána sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi
- osoby bez bydlení nebo v nevyhovujícím bydlení

Z následných rozhovorů se sociálními pracovníky pověřených obecních úřadů, s poskytovateli služeb a zástupci dalších organizací vyplynulo, že chybí na území Kralovicka zejména:

- odlehčovací služby (zejm. pobytové formy) k zajištění podpory a odlehčení pečujícími rodinám
- dostatečné pokrytí regionu pečovatelskou službou a je potřeba větší kapacity pečovatelské služby v souvislosti s rostoucím počtem klientů a nárůstem obsáhlejší péče v souvislosti s rozšířením služby do dalších obcí regionu
- domácí hospicová péče umožňující umírajícím osobám setrvat v domácím prostředí v blízkosti pečující rodiny s dostatečnou podporou odborného personálu (multidisciplinárního týmu), který současně pomáhá zvládnout obtíže spojené se ztrátou blízkého
- kapacita v domovech pro seniory
- dostatečná dostupnost terénní ošetrovatelské služby (zdravotní sestry) v regionu
- zajištění dostupnosti zdravotní péče, zejména posílení kapacit praktických lékařů, kteří stárnou, absence odborných lékařů na celém území např. z oboru psychiatrie, gerontologie, psychologie (speciálně dětský psycholog) aj. a dále je postrádána domácí rehabilitace a služby fyzioterapeuta
- odborné sociální poradenství, zejména pro osoby zatížené dluhy a pro rodiny (rodinná terapie)
- terénní služba pro osoby závislé na návykových látkách
- posílení kapacit sociálních služeb pro klienty z SO ORP Kralovice ve stávajících zařízeních – azylové domy (azylový dům pro matky s dětmi), domy na půl cesty (pro zajištění bydlení pro děti z dětských domovů)

- zajištění bydlení pro lidi v nouzi (vč. osob v seniorském věku s minimálními příjmy) a dostupného bydlení pro nízkopříjmové obyvatele regionu i pro mladé rodiny, zajištění krizového bytu v situacích náhlé ztráty bydlení z důvodů např. domácího násilí
- dostatek chráněných pracovišť, případně pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením
- rozšíření provozní doby předškolních zařízení a školních družin na provozní dobu alespoň do 17 hod.

Jedna z oblastí, na kterou se zaměřila pozornost při mapování stávající situace sociálních služeb byla také **spolupráce** poskytovatelů sociálních služeb, obcí a dalších aktérů. Spolupráce v sociální oblasti na Kralovicku byla ze strany respondentů hodnocena převážně jako velmi dobrá a fungující, ať se jednalo o vzájemnou spolupráci poskytovatelů či spolupráci s lékaři a homecare, úřadem práce, Městským úřadem v Kralovicích či Krajským úřadem Plzeňského kraje. Připomínka zazněla jen od některých poskytovatelů služeb vůči spolupráci s obcemi, a zároveň ze strany několika obcí vůči poskytovateli sociálních služeb.

Nedílnou součástí využívání sociálních služeb je také kvalitní **informovanost** o jejich existenci a působení, a to jak ve vztahu k osobám, které se ocitají v tíživé sociální situaci, tak i k pomáhajícím organizacím, obcím a dalším institucím. V dotazníkovém šetření 8 obcí uvedlo, že nemají dostatek informací o tom, jaké sociální služby jsou jejich občanům dostupné. Dvě obce by uvítaly více informací o možnostech pomoci občanům v tíživých životních situacích prostřednictvím sociálních služeb. Dvě obce informace nemají, protože dosud nebylo zapotřebí se oblastí sociálních služeb zabývat, neboť pomoc potřebným občanům je zajištěna rodinou a příbuznými. Jedna obec připustila, že více informací nepotřebuje, neboť má k dispozici katalog služeb a ví, na koho se v případě potřeby obrátit o radu. Zbytek obcí (33) uvádí, že má dostatek informací o rozsahu poskytovaných služeb na svém území. Některé obce čerpají potřebné informace od služeb, které na jejich území působí, některé také využívají Katalog poskytovatelů sociálních služeb vydaný a distribuovaný v roce 2019 do obcí Plzeňským krajem²⁴. Zároveň jsou obce povětšinou v kontaktu se sociálními pracovníky pověřených úřadů Kralovice, Plasy, Manětín, potažmo mají povědomí o možnosti kdykoliv se na tyto pracovnice v případě potřeby obrátit. Z rozhovorů se zástupci obcí také vyplynulo, že se obyvatelé většinou na obecní úřad v případě potřeby řešit nějakou složitou životní situaci, která souvisí se zajištěním sociálních služeb příliš neobrací. Obyvatelé si nejčastěji pomáhají sami v rámci dobře fungující rodiny a dalších např. sousedských vztahů. Rovněž bylo při rozhovorech zjištěno, že si obyvatelé potřebné informace získávají většinou také sami. Poskytovatelé služeb se v řešeném území prezentují letáky, v rámci osobních setkání, a také prostřednictvím internetu.

5.3. Situace během pandemie Covid-19

Všechny sociální služby a obce zasáhla také situace, která vznikla v souvislosti s plošnou nákazou obyvatel ČR koronavirem a vyhlášenými opařeními včetně nouzového stavu. Tato oblast byla při rozhovorech také krátce řešena. Vzhledem k tomu, že rozhovory se zástupci

²⁴ https://socialnisluzby.plzensky-kraj.cz/Uploads/Files/0cvxepr3_d3b.pdf

obcí proběhly v různém časovém období a vládní opatření spojená s koronavirem se v čase také významně měnila, nejsou zjištěné informace zcela reprezentativní, přesto je uvedeno alespoň několik dílčích postřehů:

- Organizačně se s aplikací vládních opatření proti šíření pandemie Covid-19 obce vypořádaly ve většině případů dobře, a to zejména díky tomu, že si operativně v první vlně pandemie zajistily potřebné desinfekční a ochranné prostředky samy z vlastních zdrojů a v součinnosti s aktivitami místních obyvatel. Obyvatelům, zejména seniorům a lidem se sníženou schopností sebeobsluhy, byla nabídnuta pomoc např. formou zajištění nákupů a nezbytných potřeb. Využití této nabídky místními obyvateli bylo ve většině obcí však spíše ojedinělé.
- Obce nejčastěji jako problémovou oblast uváděly nadměrné administrativní zatížení svých obecních úřadů, nedostatek personálu na požadované provádění agendy, a také na výrazné snížení daňových příjmů v roce 2020, které tvoří významnou složku rozpočtu obcí, a které ani náhrady státu ve formě dotací nejsou schopny pokrýt. Kvůli tomu se potýkají s nedostatečnými finančními prostředky pro zajištění základních potřeb svých obcí, včetně již plánovaných projektů (např. vodovod, plynofikace, oprava silnic aj.).
- Sociální služby v 1. a 2. vlně koronaviru zaváděly nezbytná opatření proti šíření virové nákazy a dočasně se v některých terénních službách sociální péče také snížil počet klientů využívajících péči. Na druhou stranu se ale podařilo navázat s klienty častější vzdálenou (například telefonickou či on-line) komunikací. Dle slov některých poskytovatelů byla právě komunikace tím, co klienti považovali za nejpotřebnější, a frekvence kontaktů tak byla zintenzivněna. Vzniklé náklady na ochranné a desinfekční prostředky a personál byly poskytovatelům většinou kompenzovány formou mimořádných dotací.
- V souvislosti s možností odložení splátek a následnými omezenými možnostmi pracovních příležitostí se začali objevovat lidé, kteří už nyní vědí, že po skončení vládních opatření vč. nouzového stavu, nebudou mít dostatečné finance na splácení svých dluhů ani na osobní potřeby.
- Pro práci z domova tzv. homeoffice není v některých obcích či okrajových částech obcí zajištěna možnost kvalitního připojení s dostatečnou silou signálu. Při připojení více osob se tak stává možnost práce z domova velmi obtížnou (např. obec Brodeslavy).

6. Plány obcí a poskytovatelů sociálních služeb v sociální oblasti

Pro plánování rozvoje sociálních a návazných služeb bylo třeba zmapovat plány poskytovatelů sociálních služeb a záměry obcí, které souvisí se sociální oblastí. V těchto plánech se často promítá aktuální situace v oblasti nabídky služeb, problematika financování a poptávka po službách. V rámci šetření bylo prostřednictvím dotazníků a rozhovorů mezi zástupci obcí a poskytovateli sociálních služeb zjišťováno, jaké jsou jejich plány na rozvoj, a jakou vnímají na svém území potřebnost v horizontu 1-5 let.

Zástupci obcí na území SO ORP Kralovice, kteří byli dotazováni, ve většině případů (34 obcí) vnímají potřebu zajistit minimálně do budoucna nějakou vhodnou formou sociální služby pro obyvatele své obce, zároveň jsou však často limitováni finančními prostředky, které by za tím účelem mohli ze svých obecních rozpočtů vyčlenit. V roce 2020 často uvádí, že obecní rozpočty byly kráceny, a většinu plánů bez potřebných dotací není možné uskutečnit. Dalšími prioritami, které zastihují sociální projekty je zajištění základních potřeb obcí, jakými jsou sítě technického vybavení (vodovod, plynovod, kanalizace aj.), nezbytné opravy a údržba obecního majetku (komunikace, budovy, pozemky aj.). Přesto celkem 18 obcí (Bezvěrov, Bílov, Brodeslavy, Horní Bělá, Hvozd, Chříč, Kaznějov, Kočín, Kopidlo, Koryta, Kožlany, Mladotice Nečtiny, Obora, Pláně, Potvorov, Štichovice, Vysoká Libyně) uvedlo, že připravují, mají zpracované plány nebo plánují přípravu projektů, které se budou zaměřovat na řešení problémů v sociální oblasti na jejich území. Zástupci obcí zmiňovali následující plány a vize:

- využití zpracovaného projektu na výstavbu 5-7 tzv. startovacích bytů v budově obce
- ve spolupráci více obcí realizace projektu výstavby komunitního domu s 19 byty, nabídkou sociálních i veřejných služeb a možností využití i pro zájmové činnosti
- plánování výstavby domu pro seniory formou komunitního bydlení s celkem 5 byty se zázemím pro spolky a aktivity obce
- plánování výstavby domu s pečovatelskou službou nebo stacionáře
- výhledově možná příprava projektu 2 bytů (garsoniéry) s nízkým nájemným
- výstavba dalšího bydlení, konkrétně 5 bytů v obci pro obyvatele 65+ (osoby se zdravotním postižením anebo osoby s nízkými příjmy)
- zvažovaný záměr výstavby obecního hřiště (3 obce)
- v budoucnu je plánované hřiště a uvažuje se o sociálních bytech
- zajištění bezbariérovosti obecního úřadu (2 obce)
- zajištění bezbariérovosti OÚ s variantou vybudování venkovního výtahu
- rekonstrukce bytů v domě s pečovatelskou službou a vybudování bezbariérového vstupu a interiéru v DPS
- využití studie Bezbariérové obce a její případná postupná realizace ve spojení s dalšími obcemi
- výhledově vybudování 1-2 bytů a společenského sálu pro setkávání obyvatel
- příprava projektu mateřské školy a projektu denního stacionáře pro seniory
- záměr odkoupení budovy školky od církve k jejímu provozování
- aktuální výstavba bytů

Poskytovatelé sociálních služeb na Kralovicku plánují své sociální služby v regionu minimálně udržet ve stávajícím rozsahu a kapacitě, ideálně však, s ohledem na poptávku, mají zájem své sociální služby dále rozšiřovat. Plány poskytovatelů jsou realizovatelné pouze v závislosti na možnostech finančního, personálního a materiálního zajištění služeb, možnostech navýšení kapacit v síti sociálních služeb Plzeňského kraje a v neposlední řadě také na souhlasném stanovisku zřizovatelů. Vedle udržení stávajícího rozsahu poskytovatelé při rozhovorech dále uvedli tyto plány:

- Rozšíření pečovatelské služby do obcí, ve kterých nejsou dosud služby poskytovány, zvýšení objemu péče, jako i zvýšení personální kapacity služeb jejím zahrnutím do Krajské sítě. Tyto plány uvádí vesměs všichni poskytovatelé pečovatelské služby.
- Zefektivnění poskytování pečovatelských služeb – personální posílení stávajících středisek pečovatelské služby a snížení dojezdové vzdálenosti do obcí z Města Touškova²⁵.
- Vznik pobytové formy odlehčovacích služeb ve stávajícím pobytovém zařízení služeb sociální péče, případně vyčlenění bytové jednotky v DPS Žihle pro poskytování odlehčovací služby.
- V případě přibývání žádostí osob s chronickým duševním onemocněním posílit kapacity lůžek sociální služby domovy se zvláštním režimem na úkor služby domovy pro osoby se zdravotním postižením. S tím souvisí rovněž zvýšení odbornosti personálu přímé obslužné péče a dovybavení zařízení.
- Uvedení kapacity dluhového poradenství do rozvojové sítě sociálních služeb v Plzeňském kraji od 1. 1. 2022.
- Zvýšení informovanosti o sociálních službách a depistáž, zejména v okrajových a odlehlých obcích, kde nejsou služby poskytovány.
- Rozvoj materiálního vybavení služby (vozidla pro zajištění terénní péče, pracovní pomůcky) a podpora vzdělávání.

Současně poskytovatelé uvádějí, s jakými obtížemi se při snaze o zajištění a rozvoj svých sociálních služeb potýkají:

- Nedostatečná personální kapacita – nemožnost operativně navyšovat personál s ohledem na poptávku po službě – složitý systém registrace a zařazení služeb do krajské sítě.
- Každoroční nejistota v zajištění sociálních služeb z pohledu jejich financování – není zřejmé, zda a v jaké míře budou přiděleny finanční prostředky na sociální služby. V počátečním období roku (1. čtvrtletí) nejsou finanční prostředky poskytovatelům rozděleny.
- Problém s nevyhovujícími prostory – potřeba úpravy prostor pro zázemí terénních pracovníků sociální péče.
- Problém se zajištěním personálu ve střediscích pečovatelské služby v menších obcích zejména z důvodu nedostatku vhodných pracovníků.
- Velké dojezdové vzdálenosti za klienty terénních služeb péče (pečovatelská služba) a špatný stav silnic na celém území – zvyšují se náklady na provoz terénních služeb sociální péče i služeb sociální prevence.
- Nedostatek prostoru pro depistáž sociálních pracovníků POÚ i sociálních služeb – monitoring potřeb obyvatel přímo v terénu (obcích) a následné provázání potřebných osob se sociálními službami či jinou formou podpory.

²⁵ V průběhu mapování aktuální sociální situace byl již tento plán realizován a z Města Touškova pracovníci přímé péče do SO ORP Kralovice již nevyjíždí. Klienty pečovatelské služby převzalo středisko pečovatelské služby v Manětíně.

7. Přílohy

Příloha 1. Stručný popis všech typů sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. s uvedením počtu poskytovatelů v SO ORP Kralovice a formy služby

Typ sociální služby	Obsah sociální služby dle zákona č. 108/2006 Sb.	Stávající poskytovatelé služeb na Kralovicku	
		Počet poskytovatelů	Forma: Pobytová Ambulantní Terénní
Odborné sociální poradenství	Odborné sociální poradenství je poskytováno se zaměřením na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin osob v občanských poradnách, manželských a rodinných poradnách, poradnách pro seniory, poradnách pro osoby se zdravotním postižením, poradnách pro oběti trestných činů a domácího násilí a ve speciálních lůžkových zdravotnických zařízeních hospicového typu; zahrnuje též sociální práci s osobami, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností.	-	-
Osobní asistence	Osobní asistence je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje bez časového omezení, v přirozeném sociálním prostředí osob a při činnostech, které osoba potřebuje.	1	T
Pečovatelská služba	Pečovatelská služba je terénní nebo ambulantní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba poskytuje ve vymezeném čase v domácnostech osob a v zařízeních sociálních služeb vyjmenované úkony.	3	T
Tísňová péče	Tísňová péče je terénní služba, kterou se poskytuje nepřetržitá distanční hlasová a elektronická komunikace s osobami vystavenými stálému vysokému riziku ohrožení zdraví nebo života v případě náhlého zhoršení jejich zdravotního stavu nebo schopností.	-	-
Průvodcovské a předčitatelské služby	Průvodcovské a předčitatelské služby jsou terénní nebo ambulantní služby poskytované osobám, jejichž schopnosti jsou sníženy z důvodu věku nebo zdravotního postižení v oblasti orientace nebo komunikace, a napomáhá jim osobně si vyřídit vlastní záležitosti. Služby mohou být poskytovány též jako součást jiných služeb.	-	-
Podpora samostatného bydlení	Podpora samostatného bydlení je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.	-	-
Odlehčovací služby	Odlehčovací služby jsou terénní, ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí; cílem služby je umožnit pečující fyzické osobě nezbytný odpočinek.	-	-
Centra denních služeb	V centrech denních služeb se poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.	-	-
Denní stacionáře	V denních stacionářích se poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.	-	-
Týdenní stacionáře	V týdenních stacionářích se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.	-	-
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	V domovech pro osoby se zdravotním postižením se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby	1	P

REALIZACE KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA KRALOVICKU

Domovy pro seniory	V domovech pro seniory se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.	-	-
Domovy se zvláštním režimem	V domovech se zvláštním režimem se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění nebo závislosti na návykových látkách, a osobám se stařeckou, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demencí, které mají sníženou soběstačnost z důvodu těchto onemocnění, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Režim v těchto zařízeních při poskytování sociálních služeb je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob.	1	P
Chráněné bydlení	Chráněné bydlení je pobytová služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Chráněné bydlení má formu skupinového, popřípadě individuálního bydlení.	-	-
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	Ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče se poskytují pobytové sociální služby osobám, které již nevyžadují lůžkovou péči, ale vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nejsou schopny se obejít bez pomoci jiné fyzické osoby a nemohou být proto propuštěny ze zdravotnického zařízení lůžkové péče ²⁵) do doby, než jim je zabezpečena pomoc osobou blízkou nebo jinou fyzickou osobou nebo zajištěno poskytování terénních nebo ambulantních sociálních služeb nebo pobytových sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb.	-	-
Raná péče	Raná péče je terénní služba, popřípadě doplněná ambulantní formou služby, poskytovaná dítěti a rodičům dítěte ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu. Služba je zaměřena na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby.	1	T
Telefonická krizová pomoc	Služba telefonické krizové pomoci je terénní služba poskytovaná na přechodnou dobu osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života nebo v jiné obtížné životní situaci, kterou přechodně nemohou řešit vlastními silami.	-	-
Tlumočnické služby	Tlumočnické služby jsou terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované osobám s poruchami komunikace způsobenými především smyslovým postižením, které zamezují běžné komunikaci s okolím bez pomoci jiné fyzické osoby.	-	-
Azylové domy	Azylové domy poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení.	-	-
Domy na půl cesty	Domy na půl cesty poskytují pobytové služby zpravidla pro osoby do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, popřípadě pro osoby z jiných zařízení pro péči o děti a mládež, a pro osoby, které jsou propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. Způsob poskytování sociálních služeb v těchto zařízeních je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob.	-	-
Kontaktní centra	Kontaktní centra jsou nízkoprahová zařízení poskytující ambulantní, popřípadě terénní služby osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Cílem služby je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených se zneužíváním návykových látek.	-	-
Krizová pomoc	Krizová pomoc je terénní, ambulantní nebo pobytová služba na přechodnou dobu poskytovaná osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života, kdy přechodně nemohou řešit svoji nepříznivou sociální situaci vlastními silami.	-	-
Intervenční centra	Na základě vykazání ze společného obydlí podle zvláštního právního předpisu ²⁶) je osobě ohrožené násilným chováním vykázané osoby nabídnuta pomoc nejpozději do 48 hodin od doručení kopie úředního záznamu o vykazání intervenčnímu centru. Pomoc intervenčního centra může být poskytnuta rovněž na základě žádosti osoby ohrožené násilným chováním jiné osoby obývající s ní společné obydlí nebo i bez takového podnětu, a to bezodkladně poté, co se intervenční centrum o ohrožení osoby násilným chováním dozví. Sociální služby v intervenčním centru jsou poskytovány jako služby ambulantní, terénní nebo pobytové.	-	-
Nízkoprahová denní centra	Nízkoprahová denní centra poskytují ambulantní, popřípadě terénní služby pro osoby bez přístřeší.	-	-
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež poskytují ambulantní, popřípadě terénní služby dětem ve věku od 6 do 26 let ohroženým společensky nežádoucími jevy. Cílem služby je zlepšit kvalitu jejich života předcházením nebo snížením sociálních a zdravotních rizik	-	-

REALIZACE KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA KRALOVICKU

	souvisejících se způsobem jejich života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Služba může být poskytována osobám anonymně.		
Noclehárny	Noclehárny poskytují ambulantní služby osobám bez přístřeší, které mají zájem o využití hygienického zařízení a přenocování.	-	-
Služby následné péče	Služby následné péče jsou ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám s chronickým duševním onemocněním a osobám závislým na návykových látkách, které absolvovaly lůžkovou péči ve zdravotnickém zařízení, absolvovaly ambulantní léčbu nebo se jí podrobují, nebo osobám, které abstinují.	-	-
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jsou terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované rodině s dítětem, u kterého je jeho vývoj ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobě krizové sociální situace, kterou rodiče nedokáží sami bez pomoci překonat, a u kterého existují další rizika ohrožení jeho vývoje.	1	T
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Sociálně aktivizační služby jsou ambulantní, popřípadě terénní služby poskytované osobám v důchodovém věku nebo osobám se zdravotním postižením ohroženým sociálním vyloučením.	-	-
Sociálně terapeutické dílny	Sociálně terapeutické dílny jsou ambulantní služby poskytované osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, které nejsou z tohoto důvodu umístitelné na otevřeném ani chráněném trhu práce. Jejich účelem je dlouhodobá a pravidelná podpora zdokonalování pracovních návyků a dovedností prostřednictvím sociálně pracovní terapie.	-	-
Terapeutické komunity	Terapeutické komunity poskytují pobytové služby i na přechodnou dobu pro osoby závislé na návykových látkách nebo osoby s chronickým duševním onemocněním, které mají zájem o začlenění do běžného života.	-	-
Terénní programy	Terénní programy jsou terénní služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně.	-	-
Sociální rehabilitace	Sociální rehabilitace je soubor specifických činností směřujících k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob, a to rozvojem jejich specifických schopností a dovedností, posilováním návyků a nácvikem výkonu běžných, pro samostatný život nezbytných činností alternativním způsobem využívajícím zachovaných schopností, potenciálů a kompetencí. Sociální rehabilitace se poskytuje formou terénních a ambulantních služeb, nebo formou pobytových služeb poskytovaných v centrech sociálně rehabilitačních služeb.	1	T

Zdroj: Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách; Dotazníky a rozhovory 2020-2021

Příloha 2. Kapacita²⁶ sociálních služeb na Kralovicku

Poskytovatel sociální služby	Sociální služba	2017				2018				2019				2020			
		Základní síť		Rozvojová síť		Základní síť		Rozvojová síť		Základní síť		Rozvojová síť		Základní síť		Rozvojová síť	
		lůžka	klienti	lůžka	klienti	lůžka	klienti	lůžka	klienti	lůžka	klienti	lůžka	klienti	lůžka	klienti	lůžka	klienti
Dům sociální péče Kralovice, příspěvková organizace	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	90		0		90		0		90		0		80		0	
Dům sociální péče Kralovice, příspěvková organizace	Domovy se zvláštním režimem	0		0		0		0		0		0		10		0	
Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov*	Pečovatelská služba		23		0		23		0		28		0		26		0
Město Kaznějov	Pečovatelská služba		1		0		1		0		1		0		1		0
Město Plasy	Pečovatelská služba		4		0		4		0		4		0		4		0
Hewer, z.s.**	Osobní asistence		20		0		20		0		20		0		20		5
Diakonie ČCE – středisko Západní Čechy**	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi		13		0		13		0		13		0		13		0
Raná péče Kuk, z.ú.**	Raná péče		5		0		5		0		5		0		5		0
Ledovec, z.s.**	Sociální rehabilitace		4		0		4		0		4		5*		4		5

*Kapacita poskytovatele je vyčleněna pro území SO ORP Kralovice z celkové kapacity uvedené v základní i rozvojové síti.

**Kapacita těchto poskytovatelů je uvedena pro celý Plzeňský kraj

Zdroj: Dotazníkové šetření a rozhovory s poskytovateli 2020, Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV ČR, SPRSS Plzeňského kraje – údaje o základní a rozvojové síti sociálních služeb

²⁶ U pobytových služeb se kapacita uvádí v počtu lůžek, u terénních služeb jako okamžitá kapacita počtu klientů.

8. Seznam zkratek

APRSSPK – Akční plán rozvoje sociálních služeb Plzeňského kraje

CpKP ZČ – Centrum pro komunitní práci západní Čechy

CPOS MT – Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov

ČvT – Člověk v tísni

DOZP – Domov pro osoby se zdravotním postižením

DPS – Dům s pečovatelskou službou

DZR – Domovy se zvláštním režimem

KP – Komunitní plán

KPSS – Komunitní plánování sociálních služeb

MAS – Místní akční skupina

OSPOD – Orgán sociálně-právní ochrany dětí

OÚ – Obecní úřad

OZP – Osoba se zdravotním postižením

PK – Plzeňský kraj

POÚ – Obec s pověřeným obecním úřadem (obec II. typu)

PS – Pečovatelská služba

SO ORP – Správní obvod obce s rozšířenou působností (obec III. typu)

SPRSSPK – Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Plzeňského kraje

LDN – Léčebna dlouhodobě nemocných

ŘK farnost – Římsko-katolická farnost

9. Seznam zdrojů

Číselník právních forem MPMR ČR

Katalog poskytovatelů sociálních služeb Plzeňského kraje

Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV ČR

Strategické plány a akční plány rozvoje sociálních služeb Plzeňského kraje (SPRSSPK, APRSSPK)

Webové stránky poskytovatelů sociálních služeb, obcí v SO ORP Kralovice a ostatních subjektů

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách včetně souvisejících předpisů

Dotazníkové šetření, rozhovory se zástupci obcí a poskytovatelů sociálních služeb, E-mailová komunikace s poskytovateli (2020, 2021)